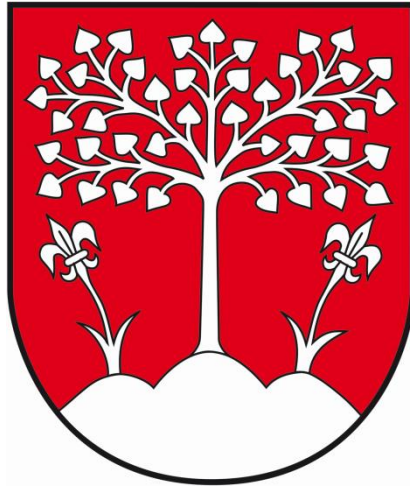

Mesto Brezová pod Bradlom

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Brezová pod Bradlom na roky 2024 - 2030

s výhľadom do roku 2040

Spracovateľ

Kopaničiarsky región – miestna akčná skupina
M.R. Štefánika 560/4
907 01 Myjava
tel: 034/653 83 44
www.kopaniarskyregion.sk

© Mesto Brezová pod Bradlom, január 2024

Obsah

1 ÚVODNÁ ČASŤ.....	5
1.1 Úvod.....	5
1.2 Poslanie dokumentu PHRSR Brezová pod Bradlom 2024 – 2030	6
1.3 Východiskové dokumenty.....	6
2 ANALYTICKÁ ČASŤ.....	8
2.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE.....	8
2.2 PRÍRODNO-ENVIRONMENTÁLNA ANALÝZA.....	9
Geomorfológia územia	9
Hydrologické podmienky	10
Klimatické podmienky.....	11
Pôdne podmienky a pôdny fond	11
Flóra a fauna	12
Ochrana prírody	13
Ovzdušie	15
Hodnotenie kvality vôd.....	15
Lesy a pôda	16
Hluk	16
Odpadové hospodárstvo.....	16
Ekosystémové služby.....	19
2.3 SOCIO-EKONOMICKÁ ANALÝZA	20
Ľudské zdroje.....	20
Ekonomika územia	27
Bývanie a bytový fond.....	32
Občianska vybavenosť	33
Kultúra, šport a cestovný ruch	35
Kultúrno-spoločenský život.....	39
Ostatné služby.....	41
2.4 ÚZEMNO-TECHNICKÁ ANALÝZA	41
Základná charakteristika mesta z pohľadu širších vzťahov.....	41
Rozvojové plochy	45
2.5 SWOT ANALÝZA.....	46
3 STRATEGICKÁ ČASŤ	51

4 IMPLEMENTAČNÁ ČASŤ	58
4.1 PROJEKTOVÉ ZÁMERY A AKTIVITY	58
Priorita 1: Ekonomický rozvoj mesta.....	58
Priorita 2: Rozvoj občianskej vybavenosti.....	65
Priorita 3: Zlepšenie stavu životného prostredia	75
4.2 FINANČNÝ PLÁN	80
4.3 AKČNÝ PLÁN.....	81
4.4 MONITOROVANIE A HODNOTENIE	82
5 ZÁVER.....	84

1 ÚVODNÁ ČASŤ

1.1 Úvod

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Brezová pod Bradlom pre roky 2024 - 2030 s výhľadom do roku 2040 (ďalej aj „PHRSR“, resp. „PRM Brezová pod Bradlom“) je prejavom záujmu mesta Brezová pod Bradlom o udržateľný rozvoj územia s dôrazom na kvalitu života, atraktivitu územia a o koordináciu s relevantnými kľúčovými aktérmi. Dokument je aktualizáciou existujúcej stratégie mesta reflektujúcej nové priority, procesy a inštitucionálne rámce spojené s prípravou na čerpanie zdrojov EŠIF pre obdobie 2021 – 2027 zakotvené v Programe Slovensko a s ním súvisiacich metodických materiáloch.

PHRSR Brezová pod Bradlom je vypracovaný v zmysle zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v aktuálnom znení, v súlade s odporúčanou Metodikou tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR pre programové obdobie po roku 2020 a v súlade s Metodikou a inštitucionálnym rámcom tvorby verejných stratégií, ktorá bola schválená Uznesením vlády SR č. 197/2017 z 26. apríla 2017.

Pri jeho vypracovávaní spracovatelia v spolupráci so zadávateľom reflektujú súčasné potreby a požiadavky územia a zároveň očakávania obyvateľov v otázkach budúceho rozvoja mesta. Osobitné zameranie na jednotlivé špecifické problematiky rozvoja mesta a návrh stratégie, cieľov a opatrení na ich rozvoj vyplývajú z analýzy dostupných získaných štatistických, resp. faktografických dát, z poznatkov získaných prostredníctvom dotazníkového prieskumu zameraného na otázky kvality života v meste Brezová pod Bradlom a z konzultácií so samotnými zástupcami mesta a jeho odborných pracovísk. Všetky získané informácie a požiadavky boli zosumarizované a pri tvorbe PHRSR sa na ne prihliadalo.

Dokument takisto reflektuje výsledky a priebeh implementácie doterajších existujúcich politík mesta pri vypracovávaní strategických dokumentov – či už komplexných alebo sektorových, ktoré boli priebežne prijímané a realizované v uplynulých rokoch. Ich východiská a výstupy sa stali jednými z analytických podkladov aj pre PHRSR, ktorý má ambíciu integrujúceho dokumentu ako podkladu pre ďalšiu aktualizáciu nadväzujúcich územnoplánovacích stratégií a dokumentov pre nasledujúce obdobie v reakcii na meniace sa globálne i lokálne výzvy. (Územný plán, plán udržateľnej mobility, stratégia adaptácie na klimatickú zmenu, stratégia vzdelávania, poskytovania sociálnych služieb a podobne.)

K spracovaniu tohto dokumentu boli prizvaní externí experti, ktorí ho vypracovali v spolupráci s mestom Brezová pod Bradlom. Všetky dostupné analytické podklady boli pretavené do návrhu implementačného plánu, ktorý je kľúčovým predmetom tohto dokumentu.

1.2 Poslanie dokumentu PHRSR Brezová pod Bradlom 2024 – 2030

Poslaním dokumentu PHRSR Brezová pod Bradlom je zdefinovať víziu mesta a vypracovať k nej prislúchajúcu stratégiu rozvoja, ktorá by prostredníctvom implementácie konkrétnych opatrení a aktivít výrazne prispela k rozvoju lokálnej ekonomiky a kvalite života obyvateľov.

Zameriava sa najmä na podporu rozvoja konkurencieschopnosti, partnerstiev, rozvoj mesta ako inteligentného mesta (smart city), na celkový rozvoj kvality života, zlepšenie ekosystémových služieb, ako aj celkového manažmentu územia so špeciálnym dôrazom na verejné priestory, priestorov na voľnočasové a športové aktivity, mobilitu a manažment odpadov.

Naplnenie definovanej vízie, špecifických cieľov až po jednotlivé opatrenia a aktivity sa uskutočňujú v navrhnutom časovom a finančnom harmonograme, ktorý je flexibilný – so schopnosťou v každom čase operatívne zareagovať na aktuálny stav technických, finančných či inštitucionálnych možností ich zabezpečenia. V tomto zmysle je PHRSR Brezová pod Bradlom otvoreným dokumentom, pripraveným kontinuálne reagovať na neočakávané situácie vedúce k prípadnej zmene scenára rozvoja mesta, plynúcej tak z prostredia mesta, ako i okolitého prostredia. Táto flexibilita je dosahovaná postupmi definovanými v implementačnej časti dokumentu. Predmetom tohto dokumentu je zhodnotenie doterajšieho procesu implementácie vybraných opatrení z iných strategických dokumentov mesta a ich aktualizácia na ďalšie obdobie s ohľadom na súčasnú situáciu a stav rozvoja mesta.

1.3 Východiskové dokumenty

PHRSR mesta Brezová pod Bradlom je súčasťou sústavy základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja v Slovenskej republike. Táto sústava je členená na strategické a programové dokumenty vypracovávané na úrovni štátu, sektorov, samosprávnych krajov, regiónov a obcí a programové dokumenty Európskej únie

Základné východiskové dokumenty na miestnej úrovni:

- PHRSR mesta Brezová pod Bradlom na roky 2016-2022,
- Územný plán mesta Brezová pod Bradlom,
- Zmeny a doplnky Územného plánu mesta Brezová pod Bradlom,
- Mapové podklady,
- Schválený rozpočet mesta Brezová pod Bradlom na rok 2024-2026,
- Záverečný účet mesta Brezová pod Bradlom za rok 2022,
- Program odpadového hospodárstva mesta Brezová pod Bradlom v rokoch 2016-2020,
- Rating mesta,
- Komunitný plán sociálnych služieb mesta Brezová pod Bradlom na roky 2023-2030
- Návrh Cestovnej mapy k rozvojovým projektom mesta Brezová pod Bradlom vo volebnom období 2022 – 2026

Základné východiskové dokumenty na regionálnej úrovni:

- Konceptia rozvoja cestovného ruchu v regióne pod Veľkou Javorinou a Bradlom,
- Stratégia budovania cyklochodníkov a cyklotrás v Kopaničiarskom a Hornáckom regióne,
- Vytrasovanie jazdeckých ciest v Kopaničiarskom a Hornáckom regióne,
- Integrovaná stratégia rozvoja územia Kopaničiarskeho regiónu pre roky 2015-2022,
- Spoločná príhraničná stratégia udržateľného rozvoje Hornácka-Kopanic pro léta 2014-2020
- Stratégia rozvoja bežeckého lyžovania a zimnej turistiky v Bielych Karpatoch pre obdobie 2014 – 2020,
- Štúdium cyklorozvoja v Brezovej pod Bradlom

Základné východiskové dokumenty na úrovni kraja:

- Program hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho rozvoja TSK 2013-2023,
- Integrovaná územná stratégia Trenčianskeho samosprávneho kraja pre programové obdobie 2021-27
- Plán dopravnej obslužnosti na obdobie rokov 2020 - 2025 s výhľadom do roku 2030
- Konceptia rozvoja sociálnych služieb Trenčianskeho samosprávneho kraja do roku 2030
- Plán udržateľnej mobility Trenčianskeho samosprávneho kraja (horizont do roku 2050)
- Cyklostratégia TSK na roky 2016 - 2030
- Stratégia rozvoja vidieka TSK 2014-2020
- Akčný plán udržateľného energetického rozvoja TSK na roky 2013-2020
- Správa o stave znečisťovania ovzdušia v Trenčianskom kraji v roku 2013,
- Regionálna inovačná stratégia TSK 2013-2020.

Základné východiskové dokumenty na národnej úrovni

- Partnerská dohoda na roky 2021 – 2027,
- Program Slovensko 2021- 2027
- Program cezhraničnej spolupráce Interreg Slovenská republika – Česká republika 2021 – 2027
- Plán obnovy a odolnosti SR
- Program rozvoja vidieka SR 2014 - 2020
- Strategický plán Spoločnej poľnohospodárskej politiky pre roky 2023 – 2027

2 ANALYTICKÁ ČASŤ

2.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

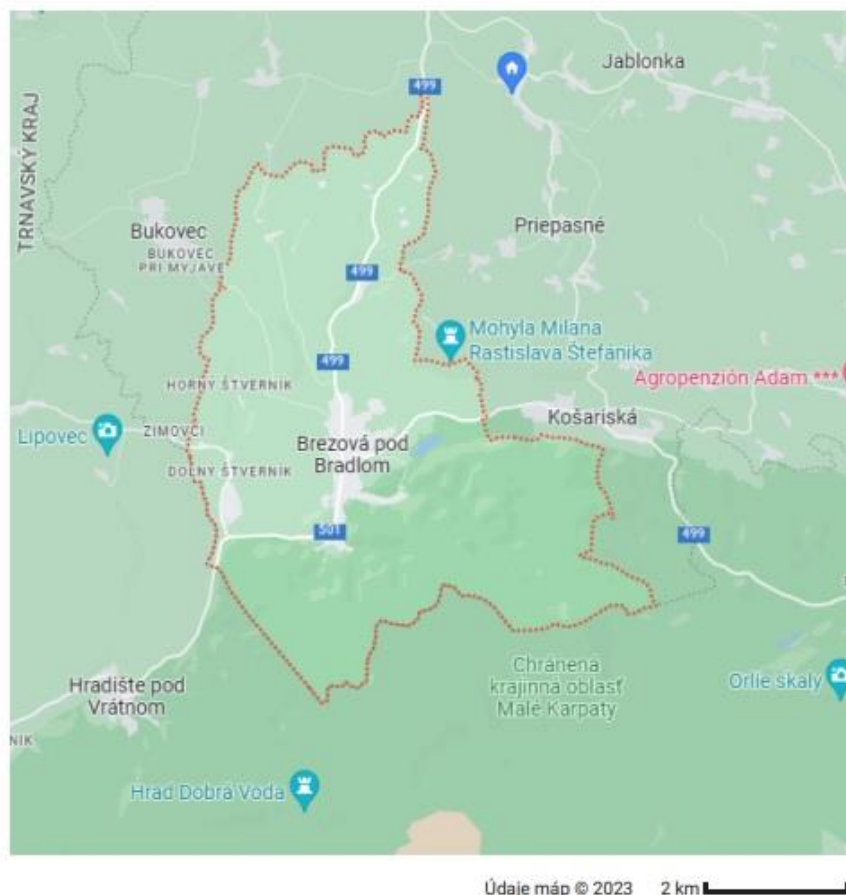
Zaujmové územie mesta Brezová pod Bradlom možno charakterizovať ako poľnohospodársku krajinu s roztrúseným vidieckym sídlom, typické pre kopaničiarske osídlenie Myjavskej pahorkatiny, ktorá predstavuje značný rekreačný potenciál v dotyku s veľkoplošným chráneným územím CHKO Malé Karpaty a CHKO Záhorie. Kopaničiarske osídlenie je spojené s tradičnými formami hospodárenia na pôde. Z ekologického hľadiska sú to mimoriadne významné ekosystémy, ktoré sa počas storočí v týchto lokalitách vyvinuli. Zastavaná časť územia mesta leží v nadmorskej výške 250 m n.m. - 300 m n.m., stred mesta leží vo výške 278 m n.m.

Tabuľka 1 Základné údaje o meste

Základné údaje	
Kraj:	Trenčiansky kraj
Okres:	Myjava
Región:	Kopanice
Poloha:	48°39'50"S 17°32'23"V
Nadmorská výška:	250 - 300 m n. m
Rozloha:	41,08 km ² (4108 ha)
Počet obyvateľov:	4657(31. 12. 2022)
Hustota obyvateľstva:	113,36 obyv./km ² (31. 12. 2022)
Nacionálne	
PSC	906 13
SUJ	504262
ECV	MY
Tel. predvoľba	+421-34
Oficiálne adresy	
Adresa:	Mesto Brezová pod Bradlom Nám. gen. M. R. Štefánika 1/1 906 13 Brezová pod Bradlom
Web:	www.brezova.sk
E-mail:	mesto@brezova.sk
Telefón:	034/ 694 22 11

Katastrálne územie mesta Brezová pod Bradlom sa nachádza v Trenčianskom kraji, v okrese Myjava. Rozprestiera sa na južnom okraji Myjavskej pahorkatiny na úpätí Malých Karpát. Susedí s katastrami obcí Trenčianskeho kraja, ktorými sú obce Polianka, Prieipasné, Košariská a Trnavského kraja, ktorými sú obce Prašník, Dolný Lopašov, Dobrá Voda, Hradište pod Vrátnom.

Mapa 1 Katastrálne územie mesta Brezová pod Bradlom

2.2 PRÍRODNO-ENVIRONMENTÁLNA ANALÝZA

Geomorfológia územia

V najzápadnejšej oblasti Slovenska, lemovanej na východ severnými výbežkami Malých Karpát a na západe riekou Moravou, v malebnom pahorkovitom kraji, leží Brezová pod Bradlom (280 m n.m.) so svojim blízkym zázemím - Košariskami a kopanicami. Priamo nad mestom sa vypína k juhu Ostriez (317 m), avšak dominantu kraja tvorí na severe Bradlo (544 m), hoci je nižšie než susedná Vysoká (557 m) nad Košariskami.

Malé Karpaty, ktoré sa tiahnu na východ od Brezovej a tvoria (od Bukovej až po zníženie medzi Prašníkom a Vrbovým) tzv. Brezovské pohorie, sú v tejto oblasti oveľa nižšie a užšie ako v južnej časti. Jednotlivé vrcholy dosahujú v tomto úseku Malých Karpát výšku 350 - 550 m, prekračujú ju práve blízko Brezovej Klenovou (585 m) a Vrátnom (576 m). Brezovským a ešte severnejším Čachtickým pohorím sa končia Malé Karpaty, o niečo vyššie nadväzuje ďalšia časť karpatského oblúka, Biele Karpaty. Z prírodných zvláštností tejto časti Malých Karpát vyniká na juh od Brezovej Dobrovodský kras a na severe vo väčšej vzdialenosti Čachtický kras. Na juhozápad od Brezovského pohoria sa rozprestiera Záhorská nížina, na západe lemuje brezovskú oblasť Myjavská pahorkatina, ktorá patrí do oblasti flyšových pahorkatín v regióne Karpatského flyša. Najvyšší vrch pahorkatiny je Bradlo z vápniteho pieskovca, ílovitých bridlíc a siene, značne postihnuté eróziou, s krásnym rozhľadom po okolí

a s impozantnou mohylou košariského rodáka M.R. Štefánika na vrchole. Pahorkatinný až vrchovinný povrch chotára tvoria druhohorné pieskovce, bridlice, sliene, vápence a dolomity. Územie má priemernú sklonitosť 6°-14°, zosuvnosť druhého rádu. Inžinierske zatriedenie hornín A1, A2.

V katastrálnom území mesta Brezová pod Bradlom sa nenachádzajú ložiská vyhradených nerastov (nie sú určené chránené ložiskové územia ani dobývacie priestory), nie je určené prieskumné územie pre vyhradený nerast, nemá zaregistrované zosuvy a nie sú iné záujmy, ktoré by bolo potrebné chrániť podľa bankských predpisov.

Kataster mesta Brezová pod Bradlom sa nachádza v oblasti 7° MSK 64. Nie je potrebné projektovať stavebné konštrukcie na seizmické zaťaženie.

Hydrologické podmienky

Hydrogeologický rajón NM 044 zaberá takmer celú Myjavskú pahorkatinu a je hydrologicky málo významný s nízkymi zásobami podzemných vôd. Hydrologický rajón MN 053 zaberá takmer celú plochu Malých Karpát v bývalom senickom okrese, patrí hydrologicky do veľmi významných území s nadregionálnymi zásobami podzemných vôd.

Z vodohospodárskeho hľadiska je najdôležitejšou charakteristikou vodnatosť jednotlivých povodí, z hľadiska vodohospodárskeho využitia je to zase dlhodobý priemerný ročný prietok, ktorý charakterizuje povahu toku a povodia.

Z biologicky ekologického hľadiska najvýznamnejší prvok v území predstavuje Brezovský potok s prítokmi, Priepasnanský potok, Žriedlovský potok, Bystrina, Baranecký potok a Štverník. Každý vodný tok je potenciálnym biokoridorom, respektíve interakčným prvkom na miestnej úrovni.

Brezovský potok – preteká v podstate celým katastrálnym územím od severu na juhozápad. V celom intraviláne až po opustenie katastra je zregulovaný.

Priepasnanský potok – priteká z východnej strany, je takmer celý upravený, odvádza vody z pomerne veľkého povodia.

Bystrina – priteká na juhovýchod, ako zregulovaný tok a vlieva sa do vodnej nádrže Brezová.

Žriedlovský potok – do katastra vchádza zo severu, časť upravená. V povodí zachytené pramene pitnej vody pre Brezovú pod Bradlom.

Štverník – je menší prirodzený tok. Vo svojej dĺžke, ktorou preteká katastrom, je asi spolovice zregulovaný.

Vodná nádrž Brezová sa nachádza v katastrálnom území na toku Bystriny. Do prevádzky bola uvedená v roku 1985 za účelom závlah 263 ha poľnohospodárskej pôdy. V rokoch 1997-1998 prešla rekonštrukciou. Má plochu s veľkosťou 8 ha, stály objem nádrže 20 000 m³ a kapacitu 338 557 m³. Z dôvodu havarijného stavu hrádze bola v roku 2009 vypustená. Po rekonštrukcii, ktorá začala v roku 2018 a bola financovaná zo zdrojov Európskej únie prostredníctvom Operačného programu Kvalita životného prostredia a celkových vynaložených nákladoch 273 118,80 Eur bez DPH bola v roku 2020 znovu napustená. Jej najdôležitejšou funkciou je protipovodňová ochrana.

Klimatické podmienky

Z klimatického hľadiska ide o oblasť mierne teplú, vlhkú, s miernou zimou. Typ horskej klímy je sprevádzaný malou inverziou teplôt.

Zrážky: v meste je zrážkový priemer cca 800 mm, z čoho na vegetačné obdobie pripadá 410 mm.

Snehová pokrývka: trvá v priemere 90 dní a jej hrúbka nepresiahne 25 cm.

Teplota vzduchu: v ročnom priemere je 8°C.

Smery vetra: Prevládajúci smer v priebehu roka je severozápadný (16,5%), ďalší je severný (15%), najmenej vetrov je juhovýchodných (3,5%). Bezvetrie je v roku 21,2%.

Pôdne podmienky a pôdny fond

Výmera katastrálneho územia Brezová pod Bradlom je 4108 ha. Hodnotenú územie možno charakterizovať ako územie s pestrou mozaikou lesných spoločenstiev a poľnohospodársky využívaných plôch s pomerne veľkým zastúpením trvalých trávnatých porastov, kopaničiarske osídlenie a sídlo mestského typu. Katastrálne územie Brezová pod Bradlom bolo zaradené do stanoviteľnej jednotky HM-22, ktorá zahŕňa hnedozemné oblasti. Pôdy patria do výrobného typu zemiakárskeho a repárskeho. Severná časť katastra patrí do výrobného typu zemiakárskeho so subtypmi zemiakársko-jačmenným a zemiakársko-ovseným. Južná časť katastra patrí do výrobného typu repárskeho so subtypmi repársko-pšeničným a repársko-jačmenným.

Z hľadiska fyzikálnej degradácie (erózia) patrí pôda v katastri mesta medzi pôdy silno ohrozované a to hlavne vodnou eróziou. Územie patrí do pôdnoekologickej podoblasti pohoria a vrchoviny flyšového pásma. Pedologické pomery, ako výsledok činnosti pôdotvorných faktorov a klimatických podmienok, sú na záujmovom území reprezentované nasledujúcimi pôdnymi typmi: hnedozem, luvizem, litozem, kambizem, rendzina, pararendzina, pseudoglej.

Nevhodne zvolená štruktúra krajiny - prevaha veľkoblokovej ornej pôdy a odstránenie prirodzených ochranných prvkov v krajine - zapríčiňuje nadmernú intenzitu vodnej a veternej erózie, stratu produktivity poľnohospodárskej pôdy v rozsiahlych oblastiach, v niektorých prípadoch aj nebezpečenstvo aktivácie svahových procesov (Myjavská pahorkatina). Podľa kategorizácie bonitových pôdno-ekologických jednotiek je stanovená kategorizácia potenciálnej vodnej erodovateľnosti. V katastri sa pôdy nachádzajú aj v kategórii 14 - pôdy slabo a stredne 16 erodovateľné, kategórii 15 - pôdy silno erodovateľné a v kategórii 16 - pôdy veľmi silno erodovateľné.

Pozemky v poľnohospodárskom pôdnom fonde sa pohybujú v 240 - 470 m n. m., ich reliéf, výmery, a tvary sú rôzne. Expozícia svahov je na všetky svetové strany. Prevažuje 2. a 3. bonitná trieda, len malá výmera ornej pôdy má 1. bonitnú triedu. Značné množstvo poľnohospodársky využívaných pôdy v dolinách bolo v minulosti podmáčané, a z tohto dôvodu boli vykonané rozsiahle melioračné práce. Tieto meliorácie však už nespĺňajú svoju funkciu z dôvodu ich poškodenia a nedostatočnej údržby.

Výmera lesa predstavuje 2 515 ha, čo je 61,22%-ná lesnatosť územia. V časti katastra na Myjavskej pahorkatine sú lesy v priamom styku so zónou agrokultúr – lúky, pasienky a orná pôda. Ide o mozaikovitú štruktúru les a charakteristickú pre kopanice.

Malé Karpaty predstavujú horský polostrov vybiehajúci do nížin. Historický spôsob lesného hospodárstva dali vznik vysoko kmenným lesom prevažne z prirodzeného zmladenia. Na úpätiach Malých Karpát sú zachované dúbavy (30% zastúpenie), na južných svahoch lesostepi s dubom plstnatým a skalné stepi. Prevládajú bučiny (50% zastúpenie), vo vyšších hrebeňových polohách i sutinové lesy s javorom horským a jaseňom štíhlym. Z ihličnatých drevín bola pôvodná jedľa, ktorá je však na ústupe, prípadne miestami borovica lesná. Introdukovanými boli smrek a borovica čierna – táto hlavne na ťažko zalesniteľné lokality vápencov a dolomitov v okolí Brezovej.

Na Myjavskej pahorkatine sú dubovo-hrabové lesy karpatské. Po celom území sú ostrovčeky dubovo-cerových lesov, dobových a bukových lesov.

Lesný pôdny fond je v severnej časti katastra v užívaní Lesov SR, štátny podnik OLZ Smolenice, LS Chtelnica. Južnú časť obhospodarujú Mestské lesy Brezová.

Tabuľka 2 Pôdny fond v roku 2014 a v roku 2022

Pôdny fond	2014		2022	
Pôdny fond	Rozloha (ha)	Rozloha (%)	Rozloha ha	Rozloha (%)
	4107,94		4107,94	
Poľnohospodárska pôda:				
- Orná pôda	650,32	15,83	648,57	15,79
- TTP	501,18	12,20	502,74	12,24
- Záhrady	67,23	1,63	66,21	1,61
- Ovocný sad	35,52	0,87	35,52	0,86
Spolu poľnohospodárska pôda	1254,25	30,53	1253,04	30,50
Nepoľnohospodárska pôda:				
- Lesné pozemky	2514,95	61,22	2514,84	61,22
- Vodné plochy	37,91	0,92	37,91	0,92
- Zastavané plochy	180,52	4,39	182,11	4,43
- Ostatné plochy	120,31	2,94	120,04	2,92
Spolu nepoľnohospodárska pôda	2853,69	69,47	2854,90	69,50
Celkom pôda	4107,94	100,00	4107,94	100,00

Zdroj: ŠÚ SR

Flóra a fauna

Dané územie spadá do oblasti západokarpatskej flóry (Carpathicumoccidentale) a obvodu predkarpatskej flóry (Praecarpathicum).

Vo vegetácii Malých Karpát sa uplatňujú prvky karpatské i panónske, prenikli sem i druhy mediteránneho pôvodu. V dôsledku suchšieho podnebia je v Brezovských kopcoch na vápencovom podklade množstvo xerothermných druhov a pomerne slabšie zastúpenie dealpínskych a karpatských druhov. Vedľa seba možno nájsť teplomilné xerothermné druhy, napríklad jasenec biely (*Dictamnusalbus*) a druhy subalpínske - pozostatky poslednej ľadovej doby. Reliktné druhy: poniklec slovenský (*Pulsatillaslavica*), marinka farbiarska (*Asperilatinctoria*), kavyl' Ivanov (*Stipajoanis*), kostrava žliabkovitá (*Festucarupicola*).

Do fyto geografického okresu Malé Karpaty je zaradená i Myjavská pahorkatina, ktorá má vegetáciu podobnú ako Brezovské kopce.

Živočíšne spoločenstvá sú okrem abiotickej zložky prírodného prostredia podmienené v podstatnej miere rastlinnými spoločenstvami a teda ich kvalitatívno- kvantitatívny obraz v záujmovom území zodpovedá priestorovej distribúcii jednotlivých rastlinných formácií.

Územie je pod vplyvom zón Karpatika, Panonika a Hercinika. Zoogeograficky sú Malé Karpaty zaradené do zóny Karpaticum - listnatých lesov a čiastočne aj do zóny stepného bezlesia eurosibírskej podoblasti, avšak zastúpenie má aj fauna orientálna, európska a mediteránna. Z väčších druhov tu žije jazvec lesný, líška hrdzavá, kuna lesná, kuna skalná, lasica myšožravá, srnec lesný, jeleň lesný, sviňa divá a zajac poľný.

Karpatikum - Malé Karpaty predstavujú nárazovú zónu pre prienik západoeurópskych druhov subatlantika. Prvky montánneho stupňa Centrálnych Karpát tu našli po miernom otepľovaní v holocéne vhodný habitat k prežitiu. Hercinikum sa prejavuje doznievaním prvkov subatlantika. Druhy tejto sústavy sa zachovali najmä v miestach extrémnych klimatických habitatov.

Ochrana prírody

V zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších právnych predpisov sa na území Slovenskej republiky rozlišuje päť stupňov územnej ochrany, pričom pre každý stupeň sa určujú činnosti, ktoré podliehajú súhlasu orgánov ochrany prírody, alebo sú v určitých územiach obmedzené alebo zakázané. Tento zákon definuje ochranu prírody ako predchádzanie a obmedzovanie zásahov, ktoré ohrozujú, poškodzujú alebo ničia podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny, znižujú jej ekologickú stabilitu, ako aj odstraňovanie následkov takýchto zásahov. Ďalej tento zákon upravuje druhovú ochranu, ochranu drevín, pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí, práva a povinnosti právnických a fyzických osôb a zodpovednosť za porušenie povinností na úseku ochrany prírody a krajiny.

Kataster mesta (vrátane zastavaného územia) sa nachádza prevažne na území s 1. stupňom ochrany v zmysle § 12 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane prírody a krajiny“). V ostatnej časti katastra platí:

- CHKO Malé Karpaty časť Brezovské Karpaty - 2. stupeň ochrany
- PR Ševcova skala - 4. stupeň ochrany
- PR Ševcova skala ochranné pásmo 100 m von od hranice PR - 3. stupeň ochrany
- SKUEV0278 Brezovské Karpaty 2. a 4. stupeň ochrany
- SKCHVU014 Malé Karpaty
- RBc 66 Štvorvršie pri Hradišti
- Hydrický biokoridor regionálneho významu Brezovský potok
- Brezová - vodná nádrž

CHKO Malé Karpaty časť Brezovské Karpaty

Južnú časť územia tvorí CHKO Malé Karpaty, ktorá bola vyhlásená v roku 1976 a podľa vyhlášky MŽP SR č. 138/2001 Z.z. o Chránenej krajinskej oblasti Malé Karpaty zasahuje do katastra mesta Brezová pod Bradlom časťou Brezovské Karpaty. Na území CHKO platí 2. stupeň ochrany v zmysle § 13 zákona ochrane prírody a krajiny.

PR Ševcova skala

V extraviláne sa nachádza prírodná rezervácia Ševcova skala, kde platí 4. stupeň ochrany podľa § 15 zákona o ochrane prírody a krajiny, v katastri mesta zasahuje na parcelu KN-C č. 4225-časť. Ochranné pásmo v zmysle § 17 ods. 7 zákona o ochrane prírody a krajiny je vymedzené na území 100 m von od hranice PR a platí v ňom 3. stupeň ochrany podľa § 14 citovaného zákona. V lokalite Ševcova skala sa vyskytujú tieto chránené a ohrozené druhy rastlín: - Pulsatillagrandis Wenderoth - poniklec veľkokvetý - Neottianidus - avis (L.) hniezdovkahlistová - Biscutellalaevigata L. - dvojštitokhladkoplodý - Anthericumramosum L. - jagavka konáristá - Primula auricula L. - prvosenka holá. Predovšetkým výskyt druhu Primula Auricula je len druhým výskytom v Malých Karpatoch. Primula auricula je karpatským endemitom. Z krovín sa vyskytuje Berebrislularis, Juniperus communis, Sorbusaria. V stromovitej etáži tvorí hlavnú zložku Fagussylvatica, Acer platanoides, Fraxinusexcelsior, introdukovaná Pinusnigra a Pinussylvatica je vysadená na menších plochách v horných polohách na južných svahoch svahového chrbta.

Územia NATURA 2000

Chránené vtáčie územie SKCHVU014 Malé Karpaty bolo vyhlásené vyhláškou MŽP SR č. 216/2005 Z. z. z 29. apríla 2005. ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Malé Karpaty, súčinnosťou od 30. 11. 2009.

Územie Európskeho významu Brezovské Karpaty (SKUEV)

Na území SKUEV0278 Brezovské Karpaty platí 2. a 4. stupeň ochrany v zmysle § 13 a § 15 zákona o ochrane prírody a krajiny. Jednotlivé stupne ochrany sú zastúpené na nasledovných 19 parcelách: 2. stupeň ochrany — parcely KN-C č. 4198/1, 4199, 4202, 4203/1, 4214, 4221, 4224, 4225-časť, 4226, 4228/1, 4228/2, 4228/3, 4229. 4230, 4. stupeň ochrany - parcela KN-C č. 4225- časť (hranica je totožná s PR Ševcova skala). Dotknuté parcely ako i predmet ochrany sú uvedené vo výnose MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu. Stupeň ochrany uvedený vo výnose bol upravený z 5. na 4. vyššie uvedenou vyhláškou KÚŽP.

RBc 66 Štvorvršie pri Hradišti

V rámci regionálneho územného systému ekologickej stability (RÚSES), ktorý bol vypracovaný pre ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, sa v južnej časti katastra nachádza regionálne biocentrum RBc 66 Štvorvršie pri Hradišti.

Hydrický biokoridor regionálneho významu

Brezovský potok Smerom od severu k mestu sa tiahne hydrický biokoridor regionálneho významu Brezovský potok.

Brezová - vodná nádrž

Chránená krajinná oblasť Malé Karpaty lokálne významná mokraď „Brezová - vodná nádrž“.

V rámci sústavy chránených území členských krajín Európskej únie **Natura 2000**, ktorej cieľom jej vytvorenia je zachovanie prírodného dedičstva rozoznávame 2 typy území:

- osobitne chránené územia – vyhlasované na základe smernice o vtákoch – v národnej legislatíve: **chránené vtáčie územia**;
- osobitné územia ochrany – vyhlasované na základe smernice o biotopoch – v národnej legislatíve: **územia európskeho významu**.

V meste Brezová pod Bradlom sa takéto územia nachádzajú 2.

V katastrálnom území sú evidované nasledovné environmentálne záťaž:

1. Názov EZ: MY (001) / Brezová pod Bradlom - ČS PHM Slovnaft Názov lokality: ČS PHM Slovnaft. Druh činnosti: čerpacia stanica PHM Registrovaná ako: Sanovaná/rekultivovaná lokalita – nemá negatívny vplyv na životné prostredie
2. Názov EZ: MY (002) / Brezová pod Bradlom - poľné hnojisko Názov lokality: poľné hnojisko. Druh činnosti: hnojisko, Registrovaná ako: Pravdepodobná environmentálna záťaž – navrhovaná predmetným ÚPN M na asanáciu a rekultiváciu

Ovzdušie

Predmetné územie je charakteristické intenzívnym vzdušným prúdením. Zdroje znečistenia ovzdušia sú prírodného a antropogénneho pôvodu. Odhaduje sa, že 90 % všetkých znečisťujúcich látok v ovzduší pochádza z prírodných zdrojov (erózia pôd a hornín, prírodné požiare, biologické procesy) a antropogénne zdroje prispievajú 10 % (priemysel, energetika, doprava). V riešenom území výrazne narastá podiel cestnej dopravy na znečisťovaní ovzdušia a zvýšení hladiny hluku. V okrese Myjava sa nachádzajú nasledovné veľké zdroje znečistenia ovzdušia:

- HDO SK s.r.o. Bratislava – 2.9.1 Galvanické pokovovanie, prevádzka Myjava
- PFS a.s. Brezová pod Bradlom – 6.3.1 Lakovňa Delta Tone
- SVAMAN s.r.o. Myjava – 6.13.1 Bitúnok

V katastri mesta sa nachádza veľký zdroj znečistenia ovzdušia PFS a.s. Brezová pod Bradlom – 6.3.1 Lakovňa Delta Tone. Táto prevádzka je situovaná v priemyselnom parku Davčové, ktorý je vzdialený od jestvujúceho i navrhovaného obytného územia a opatrený ochrannou a izolačnou zeleňou. Z dôvodu zintenzívnenia cestnej dopravy sa zvýšila aj hladina hluku a vibrácií.

Hodnotenie kvality vôd

Kvalita povrchových vôd je hodnotená na základe sumarizácie výsledkov klasifikácie v zmysle STN 75 7221 „Kvalita vody. Klasifikácia kvality povrchových vôd“, ktorá kvalitu vody hodnotí v 8 skupinách ukazovateľov (A skupina – kyslíkový režim, B skupina – základné fyzikálno-chemické ukazovatele, C skupina – nutrienty, D skupina – biologické ukazovatele, E

skupina – mikrobiologické ukazovatele, F skupina – mikropolutanty, G skupina – toxicita, H skupina – rádioaktivita) a s použitím sústavy medzných hodnôt zaraďuje vody podľa ich kvality do piatich tried.

Mesto Brezová pod Bradlom má vybudovanú kanalizačnú sieť v centrálnej časti a v mestskej časti Dolný Štverník. Komunálne odpadové vody sú likvidované v mestskej ČOV s recipientom Brezovský potok.

Lesy a pôda

Z hľadiska fyzikálnej degradácie (erózia) patrí pôda v katastri mesta medzi pôdy silno ohrozované a to hlavne vodnou eróziou.

PD Brezová pod Bradlom hospodári na erózne ohrozenej pôde, z čoho na 229 ha je vybudované odvodnenie. Závlahy vybudované nie sú. Značné množstvo poľnohospodársky využívanej pôdy v dolinách bolo v minulosti podmáčané, a z tohto dôvodu boli vykonané rozsiahle melioračné práce. Uvedené meliorácie už nespĺňajú svoju funkciu z dôvodu ich poškodenia a nedostatočnej údržby a v prípade využívania tejto poľnohospodárskej pôdy v budúcnosti bude potrebné vykonať komplexnú údržbu melioračných sietí.

Nevhodne zvolená štruktúra krajiny - prevaha veľkoblokovej ornej pôdy a odstránenie prirodzených ochranných prvkov v krajine - zapríčiňuje nadmernú intenzitu vodnej a veternej erózie, stratu produktivity poľnohospodárskej pôdy v rozsiahlych oblastiach, v niektorých prípadoch aj nebezpečenstvo aktivácie svahových procesov (Myjavská pahorkatina).

Hluk

Z dôvodu zintenzívnenia cestnej dopravy sa zvýšila aj hladina hluku a vibrácií, ktorých negatívne účinky je potrebné eliminovať. Zákon 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v §27 hovorí o ochrane zdravia pred hlukom. V zmysle tohto predpisu je potrebné zabezpečiť, aby hluk v súvisiacom vonkajšom alebo vnútornom prostredí neprekročil prípustné hodnoty a aby bola zabezpečená ochrana vnútorného prostredia budov pred hlukom z vonkajšieho prostredia pri súčasnom zachovaní ostatných potrebných vlastností vnútorného prostredia. Najvyššie prípustné hodnoty určujúcej veličiny hluku - ekvivalentnej hladiny vo vonkajších priestoroch sú určené v závislosti od kategórie územia a zdroja hluku pre denný a nočný čas

V rámci mesta Brezová pod Bradlom najhoršia situácia je pozdĺž cesty II/499 a II/501 ktoré prechádzajú cez mesto, kde intenzita hluku dosahuje úroveň 63 dB.

Okrem toho, že doprava je výrazným zdrojom hluku v krajine, nepriaznivo pôsobí aj pri záberoch prirodzených ekosystémov a následnej degradácii pôdneho fondu.

Odpadové hospodárstvo

Mesto Brezová pod Bradlom sa v oblasti odpadového hospodárstva riadi Programom odpadového hospodárstva (POH) mesta Brezová pod Bradlom na roky 2016-2020. Závazná časť POH mesta Brezová pod Bradlom je vypracovaná v súlade so záväznou časťou odpadového hospodárstva Trenčianskeho kraja, ktoré je strategickým dokumentom odpadového hospodárstva Trenčianskeho kraja na obdobie rokov 2016-2020. Výber komodít pre záväznú časť Programu odpadového hospodárstva mesta Brezová pod Bradlom na roky

2016-2020 zohľadňuje požiadavky súčasnej právnej úpravy v odpadovom hospodárstve a požiadavky smerníc EÚ pre odpadové hospodárstvo.

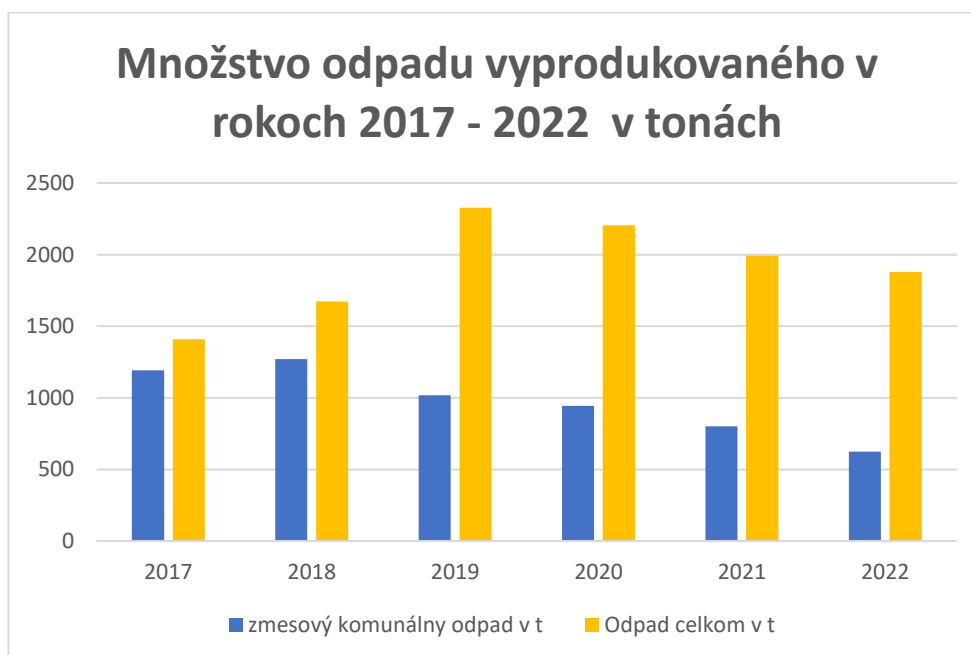
Z nasledovnej tabuľky a k nej prislúchajúcich grafov možno vidieť, ako klesá množstvo zmesového komunálneho odpadu a rastie množstvo vyseparovaného odpadu.

Tabuľka 3 Množstvo odpadu v tonách v rokoch 2017 – 2022

Názov položky	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Zmesový komunálny odpad (200301)	1193,3	1270,77	1017,01	944,52	801,14	624,86
Objemný odpad (200307)	0	0	321,09	248,9	250,52	207,74
Oleje motorové, prevodové a mazacie (130205)	0	0	0	0	0	0,82
Stavebný odpad (170107)		82,75	405,7	311,2	409,95	342,04
Papier a lepenka (200101)	88,39	95,74	91,42	90,4	89,71	99,72
Sklo (200102)	56,81	69,14	76,96	76,64	66,89	75,42
VKM (200103)	0	3,1	4,6	4,1	4,2	4,22
BRKO (200108)	0	0	0	0	43,06	64,84
Šatstvo a textilie (200110, 200111)	0	0	18,52	27,6	31,63	32,39
Elektro odpad (200121, 200123, 200135, 200136)	22,91	14,26	11,84	16,23	20,77	18,47
Drevo (200138)	0	0	220	319,7	106,32	229,34
Plasty (200139)	32,66	32,87	48,8	50,56	53,36	46,95
Kovy (200140)	15,22	13	13,4	15,39	16,23	13,55
Bio odpad (200201)	0	90,6	99	99	98	119,3
Odpad celkovo	1409,291	1672,195	2328,34	2204,24	1991,78	1879,66
Miera vytriedenia	15,33	20,05	30,40	36,96	33,52	45,80

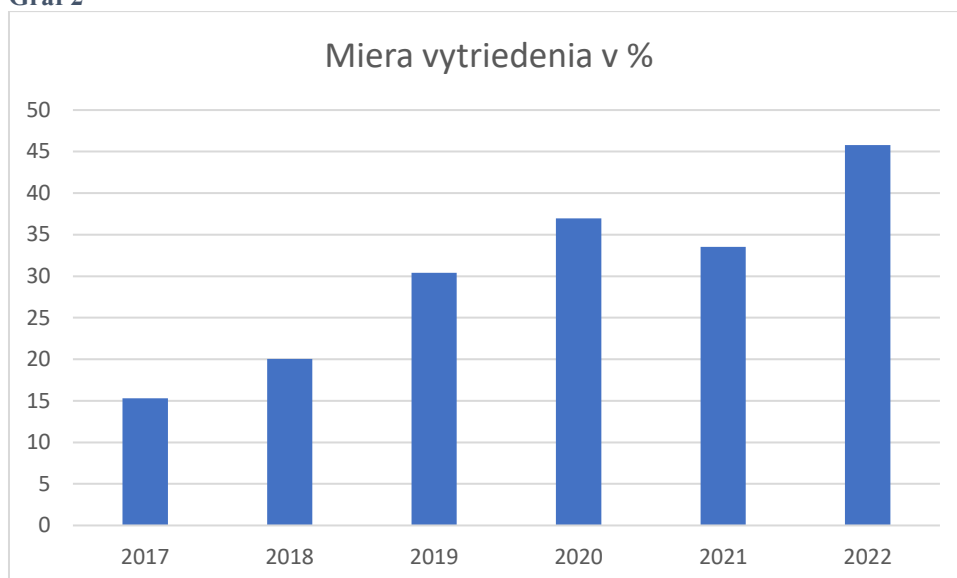
Zdroj: Mesto Brezová pod Bradlom

Graf 1

Zdroj: Mesto Brezová pod Bradlom

Graf 2

Zdroj: Mesto Brezová pod Bradlom

V meste je zavedený triedený zber papiera, skla, plastov, kovov, šatstva, elektro odpadu, pneumatík, batérií a akumulátorov v súlade s § 39 ods. 16 zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch. Organizácia zberu je riešená jednak kontajnermi rozmiestnenými v meste a pre tento účel je zriadený v objekte Technických služieb Brezová pod Bradlom i zberný dvor. Mesto spolupracuje so zberovými spoločnosťami, ktoré zabezpečujú odvoz, zhodnocovanie alebo zneškodňovanie vytriedeného odpadu.

Od roku 2006 sa v meste Brezová pod Bradlom realizuje separovaný zber týchto komodít: plasty, papier, sklo, oleje, kovové obaly a od roku 2021 kuchynský odpad. Zber kuchynského odpadu je navyše podporený aj legislatívne a vyplýva aj z dlhodobých cieľov Slovenska v oblasti odpadového hospodárstva, ktorými sú znížiť úroveň skládkovania na úroveň 10 % do roku 2035 a zaviesť triedenie BRKO do roku 2023.

Technické služby mesta Brezová pod Bradlom prevádzkovali skládku na komunálny odpad v lokalite Pod Bradlom, kde sa ukladalo komunálny odpad a skládku stavebnej sate v lokalite Valkách járek na Bukovskej ceste. Mesto Brezová pod Bradlom muselo uzatvoriť skládku TKO Pod Bradlom z dôvodu naplnenia jej kapacity a prestalo na ňu vyvážať začiatkom roka 2015. Po tomto kroku mesto pristúpilo k zberu TKO vlastným vozidlom a odvozu TKO na skládku zmluvného partnera. Skládku TKO bola zrehabilitovaná, čo prispeje i k zlepšeniu exponovaného pohľadu na NKP „Pamätník M.R. Štefánika na Bradle“. Rekultivácia skládky prebiehala v niekoľkých fázach, najprv došlo k prekrytiu skládky nepriepustnou fóliou, ktorá má zabrániť úniku skládkových plynov. Fólia bola následne prekrytá ílovitou zeminou, na ňu bola položená ďalšia fólia, ktorá zabraňuje priesaku vody. Na ňu bola vysypaná meter vysoká ornica s osiatou trávou. Rekultivovanú skládku nemožno využívať na žiaden účel, nakoľko územie musí byť uzatvorené a neprístupné ľuďom pre potenciálnu hrozbu úniku plynu.

V objekte Technických služieb Brezová pod Bradlom je zriadený zberový dvor na odoberanie všetkých druhov odpadov od obyvateľov bez finančnej náhrady. Mesto spolupracuje s viacerými spoločnosťami na zber a recykláciu odpadu a to Brantner Slovakia, s.r.o. (papier a plasty), Auto Glas Recycling, s.r.o. (sklo), Kuruc – Company, s.r.o. (vkm), Zberné suroviny Žilina, a.s. (kovy), Asekol SK, s.r.o. (elektroodpad), Združenie obcí Holeška na triedenie a nakladanie s odpadmi (bioodpad), Kronospan, s.r.o. (drevo), Ekorecykling

(BRKO), Skládka Cerová, s.r.o (objemný odpad, komunál) a Bemat, spol. s r.o (stavebný odpad).

Environmentálnymi záťažami, s ktorými sa bude potrebné v budúcnosti vysporiadať sú aj čierne skládky odpadu. Na území mesta Brezová pod Bradlom sa nachádzajú v týchto lokalitách Dolina a Štverník.

Z pohľadu budúcnosti by bolo pre mesto potrebné vytvoriť dlhodobú koncepciu nakladania s odpadmi, ktorá bude reflektovať nastupujúce globálne výzvy na znižovanie objemov skládkovaného odpadu a naopak zvyšovanie efektivity zhodnocovania odpadov, tzn. jeho recyklácie, up-cyklácie a energetického zhodnocovania.

Ekosystémové služby

Pravdepodobný budúci vývoj klímy znamená aj pre mesto Brezová pod Bradlom, že bude nevyhnutné očakávať dôsledky globálnej zmeny klímy. Ich prejavy sú v náraste priemerných teplôt, poklese zrážkových úhrnov, snehovej pokrývky a poklese relatívnej vlhkosti vzduchu. Pravdepodobne pôjde aj o prehlbovanie extrémov prejavujúcich sa v intenzite zrážok a povodní a naopak, dlhotrvajúcich období sucha, so sprievodným javom poklesu prietoku riek a zníženia pôdnej vlhkosti.

Za tejto situácie je nevyhnutné prijímať účinné opatrenia na zmiernenie dopadov zmeny klímy, predovšetkým v podobe zelenej a modrej infraštruktúry v sídelnom prostredí, ktorá má zároveň potenciál posilniť ekonomickú výkonnosť územia.

Prvky zelenej infraštruktúry ako sú parky, zeleň v zástavbe, komunikáciách, cintorínoch, brehové porasty, chmeľnice, záhradkárske oblasti, trvalo trávnaté porasty, nelesná drevinová vegetácia, remízky, neudržiavaná zeleň, lesné porasty, orná pôda, a pod. majú potenciál regulovať mikroklimu, zabezpečovať cirkuláciu vzduchu, tlmiť nárazový vietor, znižovať prašnosť a hlučnosť, filtrovať vodu, znižovať riziko povodní po privalových dažďoch, znižovať energetickú náročnosť (formou tienenia v lete, a tepelnej izolácie v zime) ako aj prispievať k ukladaniu uhlíka vo vegetácii a pôde (uhlík je zložkou hlavného skleníkového plynu CO₂), chrániť pôdu a zabraňovať jej erózii. Prvky modrej infraštruktúry ako zberné jazierka, prirodzené a umelé vodné toky, kanály, fontány, mokrade, malé vodné plochy a pod., takisto napomáhajú regulácii mikroklimy, odtoku vody i zvyšovaniu kvality ovzdušia.

Okrem uvedených regulačných funkcií, poskytujú zelená a modrá infraštruktúra aj ďalšie ekosystémové služby za aké sa považujú kultúra, rekreácia, oddych a iné služby s priaznivým účinkom na zdravie a psychiku miestneho obyvateľstva, a rovnako aj podporné služby ako je cyklus živín, produkcia kyslíka (fotosyntéza), produkčné funkcie v prípade ovocných a zeleninových záhrad a pod.

Uvedené ekosystémové služby majú pozitívne dopady aj na ekonomiku mesta a obyvateľov. Znižujú energetické náklady na klimatizáciu, resp. ochladzovanie v lete a naopak na vykurovanie v zime, zatraktívňujú územie, čím sa zvyšuje bonita pozemkov a budov, a v neposlednom rade stabilizáciou prostredia napomáhajú eliminácii nákladov na odstraňovanie následkov nepredvídaných prírodných udalostí a katastrof v mestách (povodne, veterné smršte, erózie pôdy a pod.).

2.3 SOCIO-EKONOMICKÁ ANALÝZA

Ludské zdroje

Vývoj počtu obyvateľov

Charakteristikou demografického vývoja v meste Brezová pod Bradlom je dlhoročný pokles počtu obyvateľstva a starnutie jeho populácie. Tento trend je kontinuálny a nedarí sa ho zmeniť.

V roku 2014 v meste žilo 4996 obyvateľov, o 8 rokov neskôr nastal pokles až o 339 (tabuľka 4 a graf 3). Ku koncu roka 2022 teda žilo v Brezovej pod Bradlom 4657 obyvateľov.

Z celkového počtu obyvateľov tvorilo za r. 2022 predproduktívne obyvateľstvo 11,66 %. Je to z demografického hľadiska jediný pozitívny ukazovateľ, nakoľko oproti roku 2014 sa zvýšil počet predproduktívneho obyvateľstva o 0,43 %. Produktívne obyvateľstvo bolo v roku 2022 zastúpené 65,69 %-ami a poproduktívne 22,65 %-ami (graf 5).

Pomer zastúpenia obyvateľov v predproduktívnom a poproduktívnom veku je nepriaznivý, mesto má demograficky depresívny vývoj.

Z hľadiska ďalšieho vývoja obyvateľov má značný význam zastúpenie obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14 rokov), ktoré je v tomto prípade nižšie ako poproduktívna zložka obyvateľstva (muži nad 65 rokov a ženy nad 60 rokov). Tento fakt potvrdzuje i ukazovateľ vnútornej demografickej kvality a reprodukčnej vitality súčasného obyvateľstva - index vitality populácie (pomer predproduktívnej a poproduktívnej zložky). V meste Brezová pod Bradlom má index vitality klesajúcu tendenciu a v roku 2022 dosiahol najnižšiu hodnotu 51,47 (graf 4).

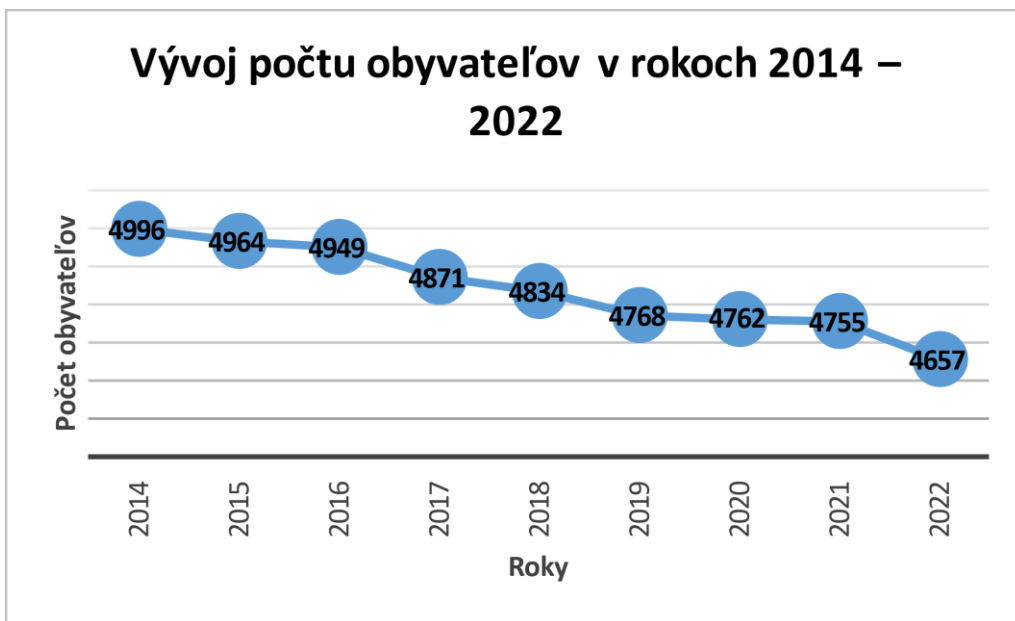
V súčasnosti sa v Brezovej pod Bradlom z hľadiska demografického vývoja obyvateľstva okrem poklesu počtu obyvateľov prejavuje aj trend starnutia obyvateľstva. Priemerný vek obyvateľov v r. 2022 je 45,56, čo je takmer o 3,5 roka viac ako v roku 2014 (42,09). Tento údaj je podstatne vyšší ako celoslovenský priemer v roku 2022 (41,62).

Tabuľka 4 Demografická štruktúra obyvateľov v rokoch 2014 – 2022

			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Predproduktívny	Spolu	561	573	591	561	563	554	552	576	543
		%	11,23	11,54	11,94	11,52	11,65	11,62	11,59	12,11	11,66
	Produktívny	Spolu	3699	3602	3529	3436	3353	3251	3223	3162	3059
		%	74,04	72,56	71,31	70,54	69,36	68,18	67,68	66,50	65,69
	Poproduktívny	Spolu	736	789	829	874	918	963	987	1017	1055
		%	14,73	15,89	16,75	17,94	18,99	20,20	20,73	21,39	22,65
Spolu			4996	4964	4949	4871	4834	4768	4762	4755	4657
Index vitality			76,22	72,62	71,29	64,19	61,33	57,53	55,93	56,64	51,47

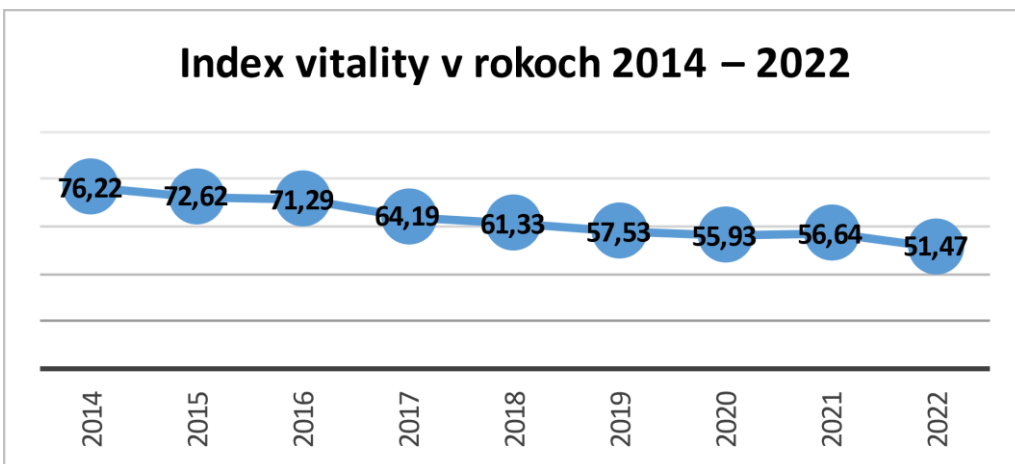
Zdroj: Štatistický úrad SR

Graf 3

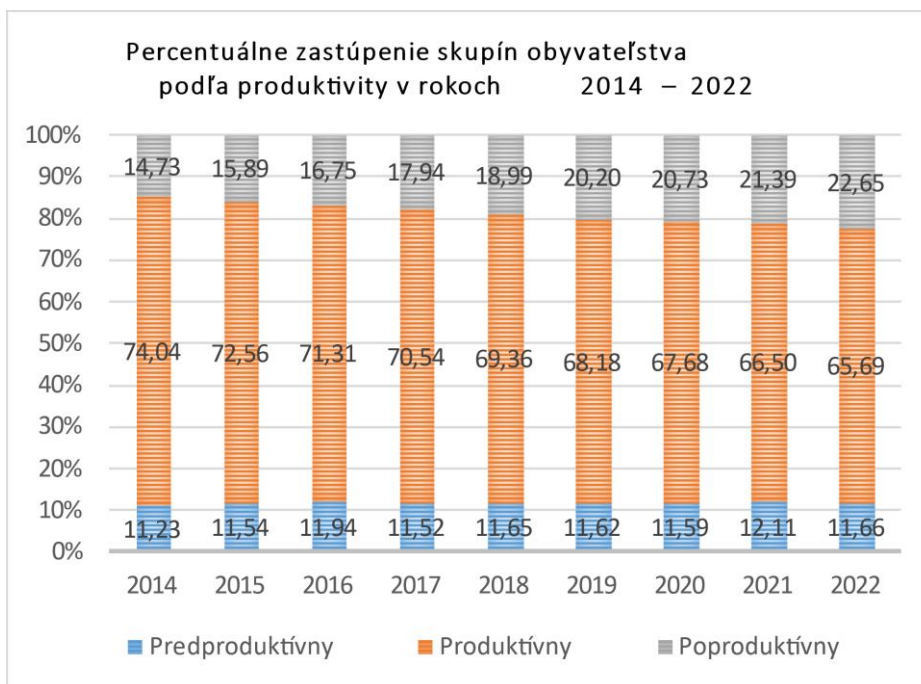
Zdroj: Štatistický úrad SR

Graf 4

Zdroj: Štatistický úrad SR

Graf 5

Zdroj: Štatistický úrad SR

Z tabuľky 5 vyplýva, že celkový prírastok (úbytok) obyvateľstva sa z dlhodobého hľadiska pohybuje v mínusových hodnotách. V sledovanom 8-ročnom období činil celkový úbytok obyvateľstva 470 obyvateľov (od roku 1996 po 2022 počet obyvateľov klesol o . Prvou príčinou tohto javu je fakt, že v sledovanom období v Brezovej pod Bradlom viac obyvateľov zomrelo ako sa narodilo. V rokoch 2014 – 2022 bol tento úbytok 175 obyvateľov. Najvyšší úbytok bol zaznamenaný v čase koronakrízy, kedy najmä v roku 2021 zomrelo až 70 ľudí, čo je najviac minimálne od roku 1996. Situácia v oblasti pôrodnosti sa v rokoch 2014 – 2019 pohybovala priemerne okolo 35. V roku 2022 však klesla na 17 živonarodených detí, čo bolo vplyvom koronakrízy, nakoľko sa ľudia v tom čase báli mať deti.

Ďalšou príčinou celkového úbytku je migračný úbytok obyvateľstva. V období 2014 - 2022 sa do mesta 559 ľudí, pričom sa z mesta odsťahovalo až 854 ľudí. Aj na tento ukazovateľ mala samozrejme vplyv korona, keď hlavne po jej vypuknutí boli obmedzenia v pohybe a tak sa v r. 2021 prihlásilo na trvalý pobyt len 42 nových obyvateľov. Dôvodom migračného úbytku obyvateľstva je hlavne odchod mladých ľudí do veľkých miest, ale aj pokračujúci trend vysťahovania obyvateľstva z mesta do vidieckych sídiel, kde sú prijateľnejšie ceny za bývanie a širšia ponuka stavebných pozemkov. Migrácia obyvateľstva je ovplyvňovaná ekonomickou situáciou mesta a mierou nezamestnanosti, situáciou na trhu práce či bytovou výstavbou a dostupnosťou bývania. Tiež majú na ňu vplyv dostupnosť služieb ako aj možnosti kultúrno-spoločenského či športového využitia.

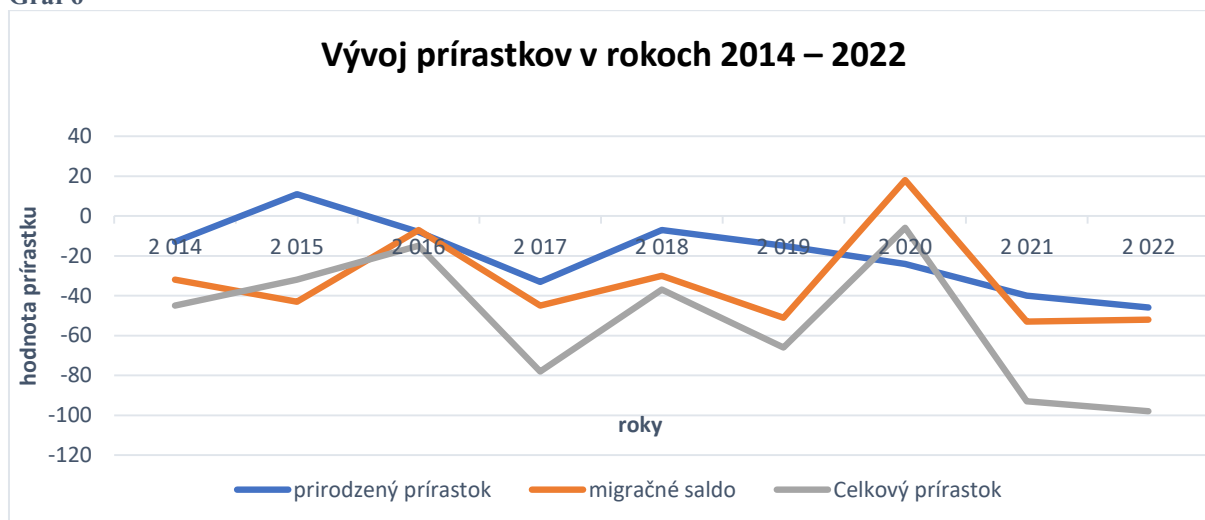
Jedna z najväčších výziev ďalšieho rozvoja mesta bude riešenie problémov spojených s ďalším demografickým vývojom v meste. Stabilizáciu počtu obyvateľstva, schopnosť pritiahnuť nových obyvateľov a udržať si súčasných obyvateľov možno dosiahnuť len vhodnou politikou a stratégiou zo strany mesta, ktorá bude otvorená voči obyvateľom, orientovaná na mladé rodiny s deťmi, rozvoj cenovo dostupného avšak kvalitného bytového fondu a zlepšenie dostupnosti sociálnej a zdravotnej starostlivosti v meste i na kopaniciach.

Tabuľka 5 Pohyb obyvateľstva v rokoch 2014– 2022

<i>Bilancia obyvateľstva</i>	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	spolu
Živonarodení	38	52	42	24	36	36	33	30	17	308
Zomrelí	51	41	50	57	43	51	57	70	63	483
Prir. prírastok/úbytok	-13	11	-8	-33	-7	-15	-24	-40	-46	-175
Prišťahovaní	67	54	80	58	74	56	66	42	62	559
Odstťahovaní	99	97	87	103	104	107	48	95	114	854
Migr. prírastok/úbytok	-32	-43	-7	-45	-30	-51	18	-53	-52	-295
Celkový prírastok	-45	-32	-15	-78	-37	-66	-6	-93	-98	-470

Zdroj: Štatistický úrad SR

Graf 6

Zdroj: Štatistický úrad SR

Náboženská štruktúra obyvateľstva

Pri poslednom sčítaní ľudu v roku 2021 poklesol v Brezovej pod Bradlom podiel oboch hlavných náboženských vyznaní oproti sčítaniu z roku 2011. Najviac obyvateľov – 33,48% hlásilo k evanjelickej cirkvi augsburského vyznania. Je to ale o 5 % menej ako v roku 2011. K rímsko-katolíckej cirkvi sa hlási 18,32 % obyvateľov, čo je ešte väčší pokles a to o 6%. Až o 17% stúpol pomer obyvateľov bez vyznania a to na 39,91%.

Svoje zastúpenie v meste majú i ďalšie náboženstvá ad hoc hnutia 0,43%, gréckokatolícke 0,56%, Budhizmus 0,12% či islam 0,02, ktorých podiel dokonca vzrástol. Naproti tomu Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia (0,72%), odnože kresťanstva ako evanjelická cirkev metodistická (0,19%) svojich prívržencov strácajú.

V SODB 2021 sa k svojmu vierovyznaniu nevyjadrilo 4,68% (nezistené).

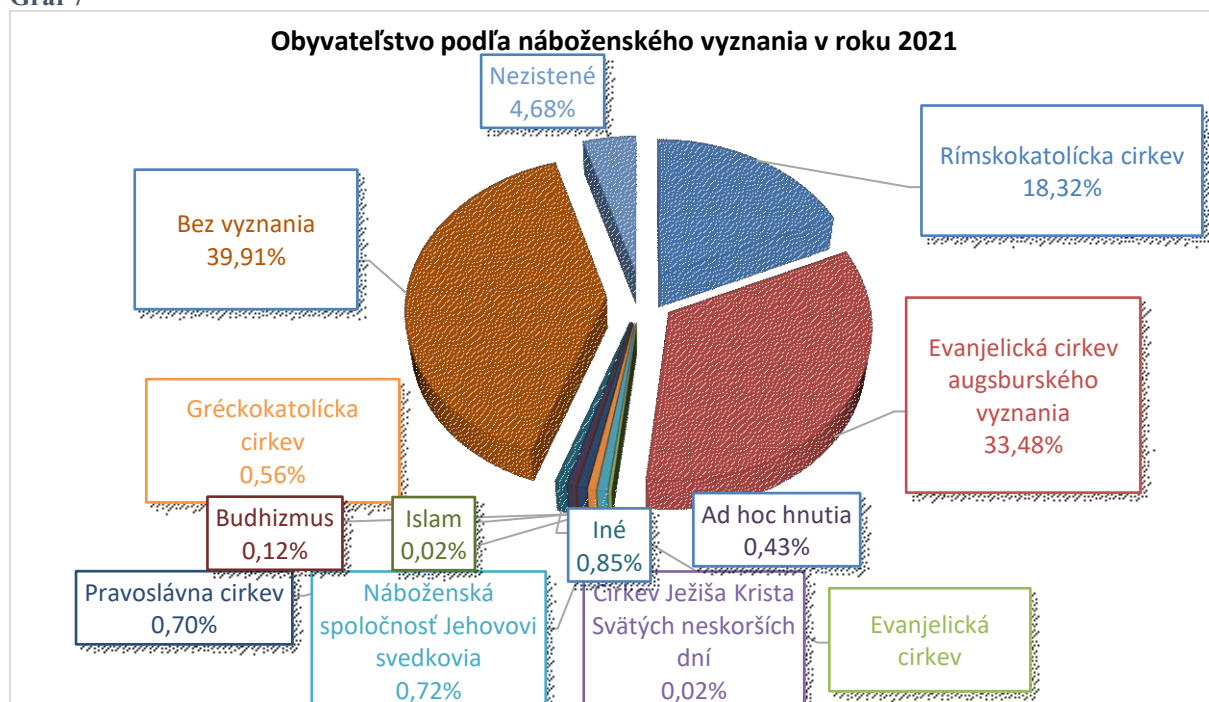
Podrobnú štruktúru obyvateľov mesta Brezová pod Bradlom podľa náboženského vyznania znázorňuje tabuľka 7 a graf 7.

Tabuľka 7 Obyvateľstvo podľa náboženského vyznania porovnanie rokov 2021 a 2011

Náboženské vyznanie	SODB 2021		SODB 2011	
	Spolu	%	Spolu	%
Rímskokatolícka cirkev	888	18,32	1 270	24,85
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	1 623	33,48	1 966	38,47
Evanjelická cirkev metodistická	9	0,19	54	1,06
Cirkev Ježiša Krista Svätých neskorších dní	1	0,02	5	0,10
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	35	0,72	44	0,86
Gréckokatolícka cirkev	27	0,56	13	0,25
Pravoslávna cirkev	34	0,70	40	0,78
Budhizmus	6	0,12	nesledované	x
Islam	1	0,02	nesledované	x
Ad hoc hnutia	21	0,43	nesledované	x
Iné	41	0,85	33	0,65
Bez vyznania	1 935	39,91	1 148	22,47
Nezistené	227	4,68	537	10,51
Spolu	4 848	100	5 110	100

Zdroj: SODB SR 2011 a 2021

Graf 7

Zdroj: SODB SR 2011 a 2021

Národnostná štruktúra obyvateľstva

Národnosťou sa rozumie príslušnosť osoby k národu, národnostnej menšine alebo etnickej menšine. Pre určenie národnosti nie je rozhodujúca materinská reč, ani reč, ktorú občan prevažne používa alebo lepšie ovláda, ale jeho vlastné rozhodnutie o príslušnosti k národu, národnostnej menšine alebo etnickej menšine. Národnostné zloženie obyvateľstva mesta môžeme považovať za homogénne. Podľa údajov z tabuľky 8 sa k slovenskej národnosti hlási až 93,54 % čo je oproti predchádzajúcemu SODB viac. Je to zrejme spôsobené znížením pomeru o takmer 1,5% tých obyvateľov, ktorí sa k národnosti v SODB 2011 nevyjadrili a v r. 2021 sa prihlásili k slovenskej národnosti.

Ostatné národnosti ako maďarská, ukrajinská a rusínska, česká a moravská, rómska dosahujú hodnoty nižšie ako 1%, preto sú zo štatistického hľadiska nevýznamné. K trvalému pobytu sa však prihlásili už aj občania rumunskej či srbskej národnosti.

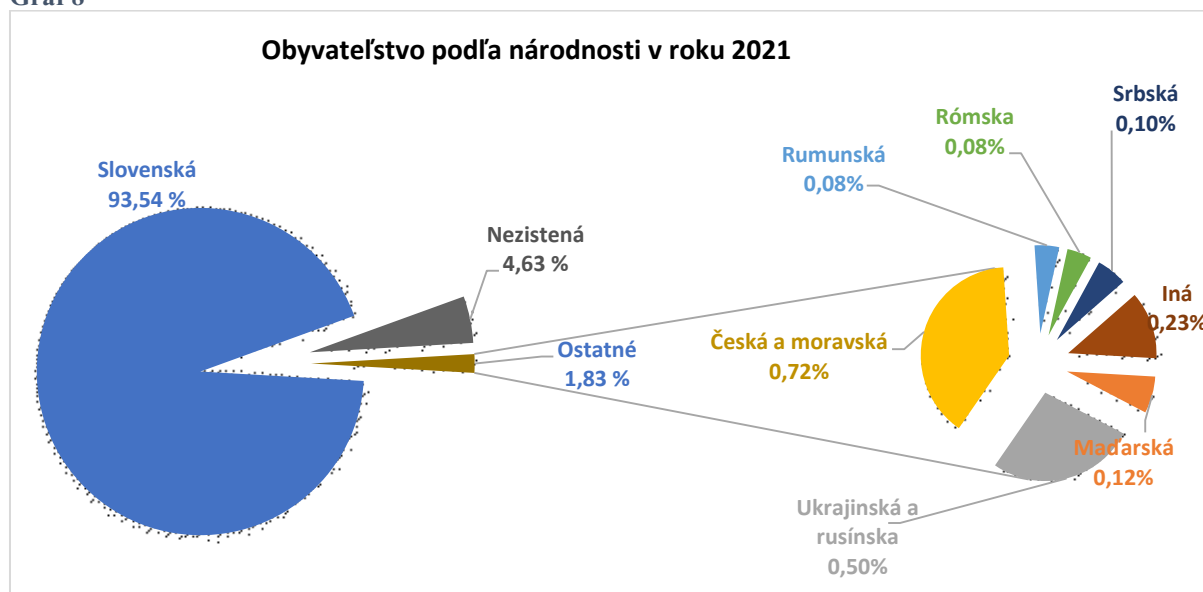
V SODB 2021 sa k svojej národnosti nevyjadrilo 4,62% (nezistené) podrobnú štruktúru obyvateľov mesta Brezová pod Bradlom podľa národnosti znázorňuje tabuľka 8 a graf 8.

Tabuľka 8 Obyvateľstvo podľa národnosti

Národnosť	SODB 2021		SODB 2011	
	Spolu	%	Spolu	%
Slovenská	4 535	93,54	4 713	92,23
Maďarská	6	0,12	3	0,06
Ukrajinská a rusínska	24	0,50	29	0,57
Česká a moravská	35	0,72	44	0,86
Rumunská	4	0,08	nesledované	0,00
Rómska	4	0,08	5	0,00
Srbská	5	0,10	nesledované	0,00
Iná	11	0,23	10	0,20
Nezistená	224	4,63	306	5,99
Spolu	4 848	100,00	5 110	100,00

Zdroj: SODB SR 2011 a 2021

Graf 8

Zdroj: SODB SR 2021

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva má pre ďalší rozvoj mesta zásadný význam. Školské vzdelanie je výrazom kultúrnej vyspelosti každej spoločnosti. Je jedným z činiteľov, ktoré ovplyvňujú životnú úroveň a podmieňujú úspešný rozvoj národného hospodárstva vo všetkých jeho oblastiach.

Najvýznamnejšie je zastúpené obyvateľstvo s úplným stredným vzdelaním s maturitou (30,38%) ako najvyšším ukončeným stupňom vzdelania a stredným odborným vzdelaním bez maturity (23,97). Vysokoškolsky vzdelané obyvateľstvo je v meste zastúpené v počte viac než 659 obyvateľov (13,5%), čo je podobný podiel ako v roku 2011. Základné vzdelanie mierne stúplo a tvorí 14,15%. Zvýšil sa aj podiel vyššieho odborného vzdelania a možno konštatovať, že z hľadiska vzdelanosti obyvateľstva vykazuje mesto dobrú vzdelanostnú úroveň.

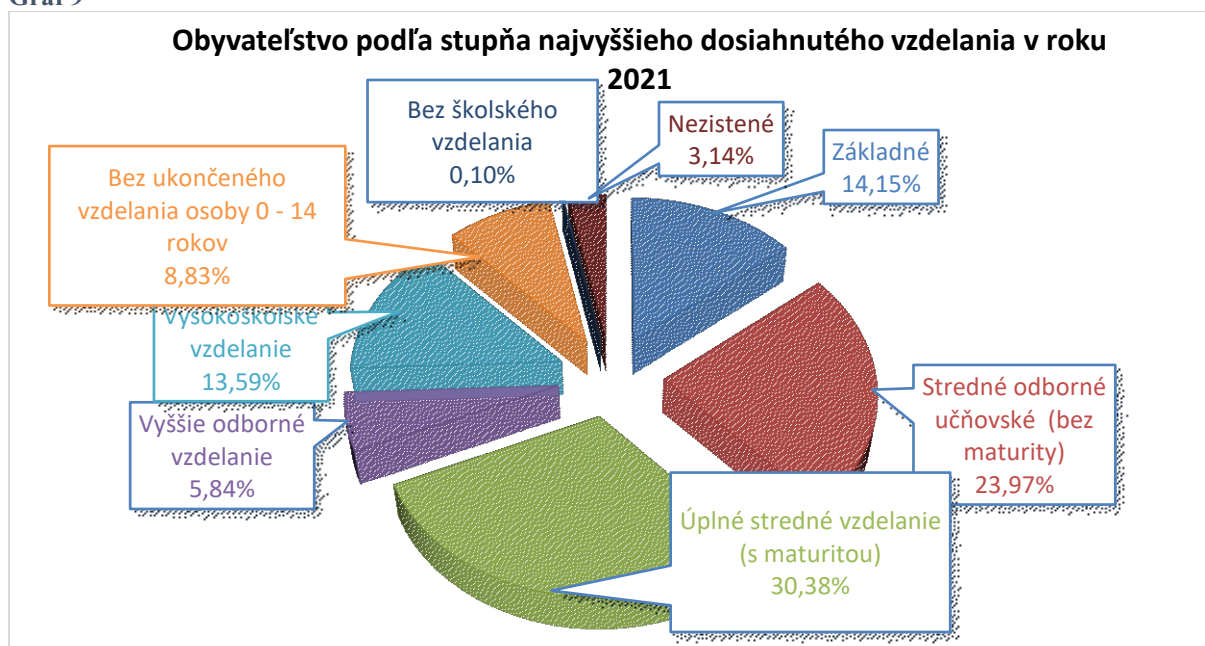
Podrobnú štruktúru obyvateľov podľa vzdelania znázorňuje tabuľka 9 a graf 9. Opticky sa môže zdať, že nastal prudký pokles ľudí bez školského vzdelania, avšak ten je spôsobený tým, že z tejto kategórie boli pri sčítaní v roku 2021 už vyčlenené deti bez ukončeného vzdelania vo veku 0 – 14 rokov.

Tabuľka 9 Obyvateľstvo podľa stupňa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie	SODB 2021		SODB 2011	
	Spolu	%	Spolu	%
Základné	686	14,15	691	13,52
Stredné odborné učňovské (bez maturity)	1 162	23,97	1 326	25,95
Úplné stredné vzdelanie (s maturitou)	1 473	30,38	1 603	31,37
Vyššie odborné vzdelanie	283	5,84	82	1,60
Vysokoškolské vzdelanie	659	13,59	688	13,46
Bez ukončeného vzdelania osoby 0 - 14 rokov	428	8,83	nesledované	x
Bez školského vzdelania	5	0,10	660	12,92
Nezistené	152	3,14	60	1,17
Spolu	4 848	100,00	5 110	100,00

Zdroj: SODB SR 2011 a 2021

Graf 9

Zdroj: SODB SR 2011 a 2021

Prognóza vývoja počtu obyvateľov

Podľa štúdie Kraje a okresy Slovenska v demografickej perspektíve (autori : Branislav Šprocha, Boris Vaňo, Branislav Bleha) patrí okres Myjava, do ktorého spadá i riešené územie mesta Brezová pod Bradlom, medzi okresy s najvyšším indexom zaťaženia starým obyvateľstvom. Kým v roku 2018 pripadalo na 100 obyvateľov v tomto okrese viac ako 31 obyvateľov vo veku 65 a viac rokov, prognóza tohto čísla pre rok 2040 je až vyše 56,1 obyvateľov, čo je druhý najhorší očakávaný index zaťaženia starým obyvateľstvom na Slovensku. Znamená to, že na 100 osôb vo veku 20 – 64 rokov, teda v produktívnom veku, prípadne viac ako 56 seniorov. Predpokladaný nárast počtu a podielu seniorov sa okrem vývoja indexu zaťaženia starým obyvateľstvom odzrkadlí aj na indexe (celkového) ekonomického zaťaženia, ktorý sa do roku 2040 pre okres Myjava predpokladá až vo výške 82,2, čo je druhý z najhorších očakávaných indexov ekonomického zaťaženia na Slovensku. Tento index vyjadruje pomer počtu osôb v predproduktívnom (0 - 14) a poproduktívnom veku (65+) na 100 osôb v produktívnom veku (15 - 64).

Ekonomika územia

Podnikateľská sféra

V meste Brezová pod Bradlom k 31. 12. 2022 pôsobilo 493 podnikateľských subjektov, z toho 122 právnických osôb, čo je pokles o 40 subjektov oproti roku 2014. Naopak počet fyzických osôb nezapsaných v obchodnom registri celkovo stúpol z 319 na 371 (viď tabuľka 10), zrejme hlavne kvôli dotačným schémam UPSVAR na podporu rozbehnutia živnosti.

Tabuľka 10 Právne subjekty v meste Brezová pod Bradlom v roku 2014 a 2022

Katégorie právnych subjektov	Počet r. 2014	Počet r. 2022
Právnické subjekty spolu	162	122
Fyzické osoby nezapísané v obchodnom registri – spolu	319	371
– FO nezapísané v obchodnom registri – živnostníci	308	362
– FO nezapísané v obchodnom registri – slobodné povolania	10	7
– FO nezapísané v obchod. registri – samostatne hospodáriaci roľníci	1	2
Subjekty vedené v Registri organizácií	481	493

Zdroj: Štatistický úrad SR, Mesto Brezová pod Bradlom

Podnikateľskú sféru v primárnom sektore zastupuje niekoľko podnikateľských subjektov. Medzi významný poľnohospodársky podnik patrí Poľnohospodárske družstvo Brezová pod Bradlom, ktoré sa v rámci svojej činnosti zameriava na rastlinnú a živočíšnu výrobu. V meste pôsobia 2 samostatne hospodáriaci roľníci. Ďalším významným podnikateľským subjektom sú Mestské lesy s.r.o. Brezová pod Bradlom. Predmetom činnosti je lesníctvo vrátane predaja nespracovaných lesných výrobkov za účelom spracovania, alebo ďalšieho predaja, predaj polotovarov a výrobkov z dreva. Hlavnou činnosťou je hospodárenie na lesných pozemkoch mesta Brezová pod Bradlom.

Najvýraznejšie odvetvia v rámci sekundárneho sektora je strojársky priemysel, ktorý sa výraznou mierou podieľa na priemyselnej produkcii mesta a v meste má dlhodobú tradíciu. Nosným podnikom, ktorý zamestnáva väčšinu obyvateľov je PFS, a. s., NOVAS MACHINERY s.r.o., GABION CENTER s.r.o NÁSTROJE, a.s., BEGE spol. s r.o., TOV s.r.o., VVZ s.r.o., ENERGOBLOK, a.s., ERWEL, s.r.o. a iné. V stavebníctve pôsobia len malí a strední podnikatelia a živnostníci. V meste je zastúpený aj potravinársky priemysel.

Terciárny sektor je zastúpený v prevažnej miere podnikateľskými subjektmi zaoberajúcimi sa veľkoobchodom a maloobchodom, reštauračnými službami a dopravou. V tomto sektore majú výrazný podiel obchodné prevádzky zastúpené 4 obchodnými strediskami, nachádzajú sa tu 4 maloobchodné predajne potravín alebo zmiešaného tovaru, 1 špecializovaná predajňa na ovocie-zeleninu a 1 predajňa mäso-údeniny. Reštauračné a ubytovacie služby v meste sú zastúpené 4 ubytovacími zariadeniami, 5 reštauráciami s možnosťou stravovania (vrátane bufetu) a 6 pohostinstvami bez možnosti stravovania (vrátane barov). Finančné a bankové služby poskytuje 1 poisťovňa a 1 banka. Svoje zastúpenie tu majú aj 1 benzínová čerpacia stanica, 1 cestovná kancelária, kozmetické, kadernícke a iné služby.

Z údajov uvedených v tabuľke 11 a grafe 10 vyplýva, že najviac ekonomicky aktívnych obyvateľov mesta pracuje v oblasti strojárkeho priemyslu, výroba a spracovanie kovov, výroba kovových konštrukcií, ktorá spadá do sekundárneho sektora 46%. V primárnom sektore pracuje 2% obyvateľstva, v terciárnom sektore v oblasti služieb pracuje 15%, kvarciárny sektor predstavuje 20%. Skupinu s 14% tvoria ekonomicky aktívni obyvatelia bez udania odvetvia.

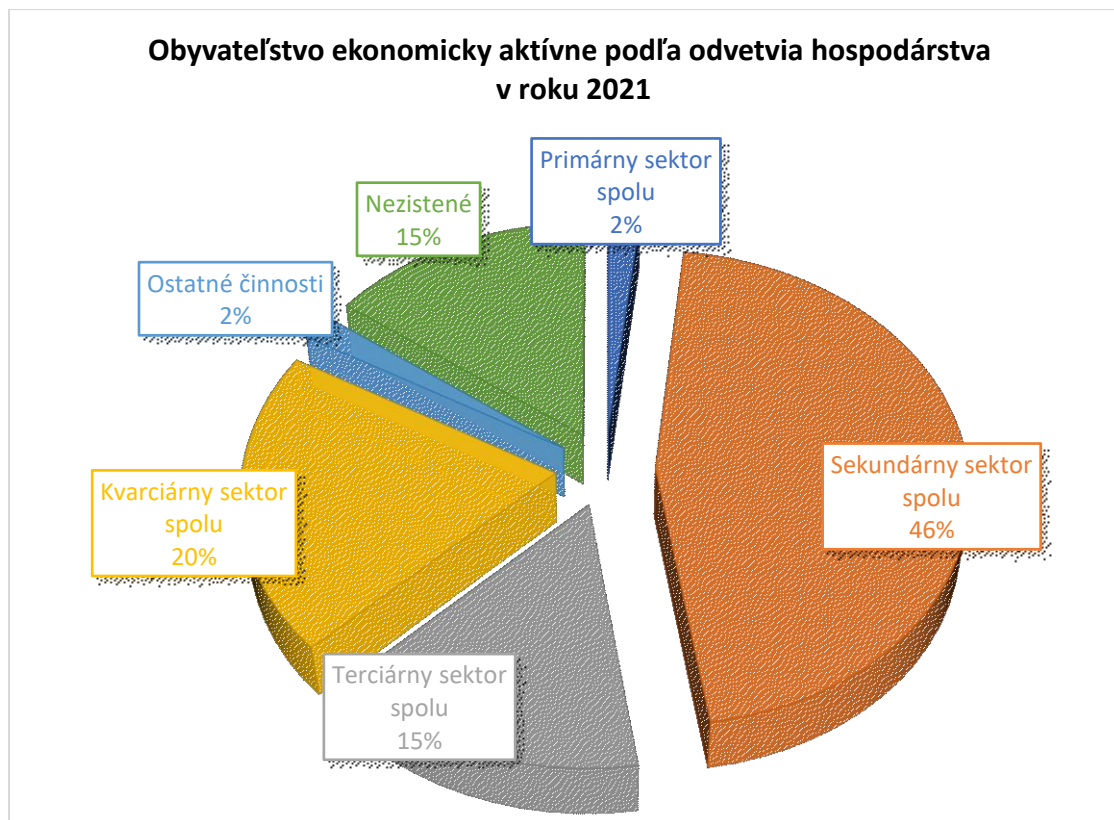
Väčšina obyvateľstva dochádza denne do zamestnania. Predovšetkým sú to okolité centrá ako Myjava, Nové Mesto nad Váhom, Piešťany, Senica, Bratislava.

Tabuľka 11 Bývajúce obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa odvetvia hospodárstva v roku 2021

Odvetvie hospodárstva	Obyvateľstvo ekonomicky aktívne		
	Muži	Ženy	Spolu
Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	33	11	44
Ťažba a dobývanie	0	0	0
Primárny sektor spolu	33	11	44
Priemyselná výroba	606	401	1007
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	11	1	12
Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	31	3	34
Stavebníctvo	69	10	79
Sekundárny sektor spolu	717	415	1132
Doprava a skladovanie	41	19	60
Ubytovacie a stravovacie služby	21	28	49
Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov	113	152	265
Terciárny sektor spolu	175	199	374
Informácie a komunikácia	16	8	24
Finančné a poisťovacie činnosti	8	11	19
Činnosti v oblasti nehnuteľností	17	13	30
Odborné, vedecké a technické činnosti	34	42	76
Administratívne a podporné služby	29	30	59
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	30	67	97
Vzdelávanie	23	68	91
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	17	77	94
Umenie, zábava a rekreácia	13	3	16
Kvarciárny sektor spolu	187	319	506
Ostatné činnosti	12	32	44
Nezistené	181	187	368
Spolu	1305	1163	2469

Zdroj: SODB SR 2021

Graf 10

Zdroj: SODB SR 2021

Podiel ekonomicky aktívnych obyvateľov, teda osôb vo veku od 15 do 89 rokov, ktoré počas referenčného týždňa odvedli určitú prácu, aj keď len jednu hodinu týždenne, za odmenu, zisk alebo za výhody pre rodinu, v meste Brezová pod Bradlom je 2469 čo je 50,9 % z celkového počtu obyvateľstva (rok 2021). Oproti roku 2011 teda jeho pomer mierne klesol. V porovnaní s Trenčianskym krajom je to 1 % viac a s celoslovenským priemerom je to dokonca viac ako o 4 %. (viď tabuľka 12).

Tabuľka 12 Porovnanie EAO mesta s priemerom okresu, kraja a SR v roku 2021 a rokom 2011

	Trvale bývajúce obyvateľstvo v r. 2021	Ekonomicky aktívne osoby v r. 2021	Podiel EAO v % v r. 2021	Podiel EAO v % v r. 2011
Mesto Brezová pod Bradlom	4 848	2469	50,9	52,1
Okres Myjava	25 678	12 843	50,02	48,7
Kraj Trenčiansky	577 464	287 977	49,87	49,2
SR	5 449 270	2 553 891	46,87	48,7

Zdroj: SODB SR 2011 a 2021

Nezamestnanosť

Miera evidovanej nezamestnanosti dosiahla k 31. 12. 2021 v meste Brezová pod Bradlom 4,41 %. Pričom za okres Myjava je táto hodnota ešte nižšia a to 3,48 %. Za posledných 7 rokov klesla teda miera evidovanej nezamestnanosti v okrese Myjava viac ako o 4 %. Miera evidovanej nezamestnanosti v okrese Myjava je dlhodobo pod celoslovenským priemerom. Dokonca i na úrovni Trenčianskeho kraja je nezamestnanosť o niečo vyššia ako v okrese Myjava.

Tabuľka 13 Porovnanie miery nezamestnanosti k 31. 12. 2021

	Trvale bývajúce obyvateľstvo spolu	Ekonomicky aktívne osoby spolu	Miera evidovanej nezamestnanosti v %
Mesto Brezová pod Bradlom	4848	2469	4,41
Okres Myjava	25 678	12 843	3,86
Kraj Trenčiansky	577 464	287 977	4,28
SR	5 449 270	2 553 891	6,76

Zdroj: SODB 2021 a ÚPSVaR 2021

Ekonomika samosprávy

Medzi významné faktory ovplyvňujúce rozvoj mesta patrí aj rozpočtové hospodárenie, finančné zdravie a majetok samosprávy.

Samospráva mesta Brezová pod Bradlom každoročne hospodári s bežným rozpočtom vo výške rádovo 4-6 mil. eur, pričom daňové príjmy tvoria veľkú časť príjmov (2,5 mil.). Zvyšok sú nedaňové príjmy (1,3 mil.), z ktorých väčšina (cca 1 mil.) pochádza z bežných grantov a transferov. Kapitálový rozpočet sa v daných rokoch pohybuje na úrovni od 4 500 do cca 600 tis. eur ročne, pričom prevažnú väčšinu kapitálových príjmov tvoria kapitálové granty a transfery v závislosti od aktuálnych projektových výziev a investičných zámerov mesta.

V čase spracovania dokumentu mala samospráva Mesta Brezová pod Bradlom schválený rozpočet na roky 2023 - 2025 (tabuľka 14). Pre roky 2023 - 2025 rozpočet ráta s prebytkovým hospodárením rozpočtu (bežné + kapitálové výdavky + finančné operácie) v celkovej výške cca 192 000 €. Celkový rozpočet bežných výdavkov predstavuje výšku 3,7 mil. €, najväčší podiel z nich majú všeobecné verejné služby a vzdelávanie. Kapitálové výdavky predstavujú finančné prostriedky na ďalší rozvoj mesta a to buď na základe nenávratných finančných príspevkov zo ŠR SR a fondov Európskej únie, ktoré sú pridelované na základe podaných projektov a z vlastných zdrojov získaných z odpredaja majetku, vlastných príjmov RO preklasifikovaných na kapitálové výdavky.

Tabuľka 14: Schválený rozpočet mesta Brezová pod Bradlom na roky 2023-2025

	2023	2024	2025
ROZPOČET CELKOM	rozpočet	rozpočet	rozpočet
	návrh	predpoklad	predpoklad
Príjmy celkom	6 049 466	4 118 746	4 000 081
z toho			
Bežné príjmy	3 972 381	3 976 481	3 995 581
Kapitálové príjmy	612 165	142 265	4 500
Finančné operácie príjmové	1 464 920	-	-
Výdavky celkom	6 007 357	4 061 911	3 905 998
z toho			
Bežné výdavky	3 764 014	3 760 538	3 807 954
Kapitálové výdavky	2 082 912	137 765	0
Finančné operácie výdavkové	160 431	163 608	98 044
Hospodárenie mesta	42 109	56 835	94 083

Zdroj: Mesto Brezová pod Bradlom

V rámci rozpočtu sú definované 2 programy. Najväčšie bežné výdavky sú určené na náklady na zabezpečenie výdavkov súvisiacich s všeobecnými verejnými službami (výdavky verejnej správy + TS), vzdelávaním (ZŠ, MŠ, CVČ, ZUŠ). Ďalej na kultúru a sociálne zabezpečenie, bývanie a občiansku vybavenosť, verejný poriadok a bezpečnosť. Najmenšími položkami sú ekonomická oblasť, ochrana životného prostredia, zdravotníctvo a obrana. V rámci kapitálových výdavkov sa pre roky 2023 - 2025 ráta s najväčším objemom financií pre programy Bývanie a občiansku vybavenosť – výstavba 35 nájomných bytov na Piešťanskej ulici vo výške 1,84 mil. €, výstavba technickej vybavenosti k 35 bytom vo výške 233tis.€ a kultúru, šport a náboženstvo -vykopanie studne na Bradle vo výške 10tis.€.

Vo výdavkovej časti rozpočtu - finančné operácie mesto Brezová pod Bradlom uvažuje s výdavkami na splácanie úverov, ktoré boli použité na výstavbu nájomnej bytovky, rekonštrukciu ciest a chodníkov, nového pavilónu ZŠ, rekonštrukciu verejného osvetlenia a 2 osobné automobily.

Bývanie a bytový fond

Bývanie ako jedna zo základných ľudských potrieb by malo byť uspokojované na úrovni adekvátnej celkovému stupňu sociálno-ekonomického rozvoja spoločnosti. Jeho úroveň je jednou zo základných charakteristík životnej úrovne obyvateľstva.

Domový fond mesta Brezová pod Bradlom v roku 2021 tvorilo 825 domov, v ktorých bolo spolu 2240 trvale obývaných bytov. Najväčší podiel na domovom fonde majú rodinné domy – 662, bytových domov je 126. Domový fond v meste dopĺňa 36 ostatných budov.

367 je domov s vodovodnou prípojkou z verejnej siete, 427 s plynovou prípojkou a 544 domov je pripojených na kanalizačnú sieť. Priemerná podlahová plocha bytu je 84,56 m².

Prírastok bytových jednotiek za roky 2011 – 2021 (t.j. medzi dvomi SODB) bol v meste Brezová pod Bradlom + 290 bytových jednotiek (SODB 2011: 1950 bytových jednotiek, SODB 2021: 2240 bytových jednotiek).

Tabuľka 15: Prehľad bytového fondu v meste Brezová pod Bradlom za rok 2021

Typ domu	Počet domov	Počet bytových jednotiek v dome
rodinný dom	662	663
bytový dom	126	1534
Ostatné (napr. polyfunkčná budova, neskolaudovaný rodinný dom, núdzový objekt, neurčený na bývanie, inštitucionálne, alebo kolektívne zariadenia)	36	42
nezistené	1	1
SPOLU	825	2240

Zdroj: SODB SR 2021

Pozn. Celkový bytový fond sa skladá z viacerých variácií, ktoré môžu tvoriť okrem obytných rodinných a bytových domov aj polyfunkčné budovy, ostatné budovy na bývanie, komerčné plochy ubytovacích zariadení, inštitucionálne alebo kolektívne zariadenia, neskolaudované rodinné domy a pod. – vid' nasledujúca tabuľka.

Občianska vybavenosť

Sociálna starostlivosť

Poskytovanie sociálnej starostlivosti a sociálnych služieb v meste Brezová pod Bradlom môžeme charakterizovať ako výkon opatrení zameraný predovšetkým na tradičné typy služieb. Poskytovanie sociálnych služieb je zabezpečované prostredníctvom 2 zariadení sociálnych služieb. V nocľahárni poskytuje mesto službu pobytovú a v dennom centre ambulantnú. Okrem týchto zariadení mesto prevádzkuje opatrovateľskú službu terénnou formou pre klientov, o ktorých sa starajú opatrovateľky a prepravnú službu taktiež terénnou formou. Mesto zabezpečuje stravovanie pre starších obyvateľov v troch stravovacích zariadeniach.

Tabuľka 16 Zariadenia sociálnej starostlivosti v meste Brezová pod Bradlom

Zariadenie sociálnych služieb	Adresa	Kapacita	Počet klientov k 31.12.2022
Nocľaháreň	V jarku 725/1	23	15
Denné centrum	Nám. 7. apríla 409	110	98

Zdroj: Mesto Brezová pod Bradlom 2023

Zdravotná starostlivosť

Stabilným článkom z hľadiska poskytovania zdravotnej starostlivosti a ochrany zdravia obyvateľov v meste Brezová pod Bradlom je zdravotné stredisko, kde je sústredená väčšina zdravotníckych služieb. Zdravotnícke služby na území mesta zabezpečujú traja praktickí lekári pre dospelých, tri stomatologičky, gynekológ a fyzioterapeutka. Okrem lekárov poskytujú zdravotné služby aj rehabilitační pracovníci, jeden protetik, zubná laborantka, rehabilitačná masérka.

Jediným komplexným zdravotníckym zariadením v juhozápadnej časti Trenčianskeho kraja je nemocnica s poliklinikou v okresnom meste Myjava vzdialená 10 km, ktorá bola vybudovaná v roku 1954 a je v zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja.

Školy a školské zariadenia

V zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Brezová pod Bradlom sú štyri zariadenia: základná škola, základná umelecká škola a dve materské školy. Oblasť školstva patrí do kompetencie Oddelenia sociálne, školstva, kultúry a projektov.

Počet žiakov v materských školách v školskom roku 2023/2024 bol 107 detí a v základnej škole 351.

Tabuľka 17 Počet detí a žiakov v materských a v základných školách v meste Brezová pod Bradlom

Školský rok	Materské školy	Základná škola
2015/2016	126	352
2016/2017	123	351
2017/2018	125	354
2018/2019	122	360
2019/2020	106	357
2020/2021	114	347
2021/2022	106	355
2022/2023	97	353 (344 bez UKR)
2023/2024	107	351 (335 bez UKR)

Zdroj: Mesto Brezová pod Bradlom, 2023

Graf 11

Zdroj: Mesto Brezová pod Bradlom, 2023

Na základe tabuľky 17 a grafu 11 možno konštatovať, že počet žiakov materských škôl v sledovanom období klesal do školského roka 2022/2023 a počet žiakov základnej školy by mierne klesal od školského roka 2018/2019, počet žiakov je však relatívne stabilný vzhľadom k tomu, že od školského roka 2022/2023 školu navštevujú aj žiaci z Ukrajiny.

Sieť materských a základných škôl dopĺňa Základná umelecká škola, ktorá ponúka krúžky pre deti i pre dospelých v rôznych odboroch a Centrum voľného času s rôznymi záujmovými krúžkami.

Kultúra, šport a cestovný ruch

Kultúrne zariadenia

Sieť zariadení kultúry na území mesta reprezentujú zariadenia mestského a regionálneho významu: kultúrny dom – Národný dom Štefánikov a Múzeum Dušana Samuela Jurkoviča

Kultúrnu činnosť v meste zastrešuje Oddelenie sociálne, školstva, kultúry a projektov (referent kultúry) a Mestská knižnica v riadiacej gescii mestského úradu. Na aktivitách v rámci kultúrnej činnosti sa významnou mierou podieľajú materské školy, základná škola a základná umelecká škola a CVČ.

Mestská knižnica je organizačne začlenená pod Oddelenie sociálne, školstva, kultúry a projektov MsÚ. Knižnica sídli v samostatných priestoroch s počítačovou technikou, priestrannej výpožičnej miestnosti s knižničným fondom a katalógmi a samostatnou miestnosťou s audiovizuálnou technikou a kopírovacím strojom. Knižnica okrem výpožičnej a akvizičnej činnosti organizuje aj informatickú výchovu pre deti materských a žiakov základnej školy, literárne hodiny, besedy so spisovateľmi, literárne a čitateľské súťaže a iné interaktívne činnosti.

Historické zariadenia

V katastrálnom území mesta Brezová pod Bradlom sú v súčasnosti evidovaných Pamiatkovým úradom SR tieto pamiatky:

- **Nehnutel'né národné kultúrne pamiatky**

Kostol sv. Trojice s opevnením - kostol bol pravdepodobne postavený v roku 1650. Je jednodŕovou stavbou so zvonovou vežou na západnej strane a vežou na východnej strane. Na západnej a severnej stene lode kostola je murovaná empora na štyroch pilieroch. Loď je zaklenutá valenými klenbami s výsečami. Súčasťou NKP je kamenné opevnenie s pobránim s kamenným portálom s vročením 1678, vsadené medzi dve bašty nepravidelného tvaru.

Kostol (evanjelický) s areálom - kostol bol postavený v rokoch 1783 - 1784 ako klasicistický, tolerančný bez veže. V roku 1795 bola pristavená veža. Kostol je sieňový, trojlod'ový so vstavanou vežou, s 5-bokou svätyňou. Pamiatkovým objektom NKP je fara pamätná J. Lešku postavená v roku 1911. Na hlavnej fasáde fary je umiestnená pamätná tabuľa kňaza J. Leška. Tabuľa je tvorená kamennou doskou, v ktorej hornej časti je umiestnený vysoký bronzový reliéf J. Lesku s poprsím, pod ktorým je osadená textová pamätná tabuľa.

Dom meštiansky s pamätnou tabuľou (Pamätný dom Hurbanovcov) je súčasťou uličnej zástavby námestia. Objekt je dvojpodlažný, štvorosový, zastrešený sedlovou strechou. Postavený bol v 19. storočí, pričom jeho pôvodným majiteľom bol organár Martin Šaško. Na hlavnej fasáde je umiestnená žulová pamätná tabuľa udalostiam rokov 1848-49.

Dom remeselnícky je súčasťou uličnej zástavby na Hurbanovej ulici. Postavený bol v roku 1889. Ide o trojpriestorový dom z pálenej tehly, obdĺžnikového pôdorysu, zastrešený valbovou strechou.

Pamätník M. R. Štefánika - pamätník bol postavený na hrebni vrchu Bradlo v roku 1928. Mohyla je tvorená z dvoch terás stupňovito nad sebou vyrastajúcich z hrebeňa kopca, z vlastného náhrobného objektu osadeného na pyramíde a zo štyroch obeliskov. Pamätník je dielom slovenského architekta Dušana Jurkoviča. Národná kultúrna pamiatka Pamätník M. R. Štefánika má vyhlásené ochranné pásmo.

Pomník a hrob Dušana Jurkoviča - pomník padlým v I. a II. svetovej vojne bol postavený v strede miestneho cintorína v roku 1948. V sarkofágu travertínovej mohyly v tvare pyramídy bol pochovaný Dušan Jurkovič, ktorý návrh pomníka sám vytvoril.

Hrob s náhrobníkom Samuela Jurkoviča - hrob s náhrobníkom je umiestnený na miestnom cintoríne. Postavený bol v roku 1876 významnému slovenskému národnému buditeľovi. Náhrobník je v tvare pylónu s textom na čelnej strane, umiestnený je na dvoch stupňových travertínových doskách. Náhrobný kameň je z bieleho mramoru.

Tabuľa pamätná Samuela Jurkoviča vznikla v roku 1947. Venovaná je významnému slovenskému národovcovi Samuelovi Jurkovičovi.

Pomník s bustou J. M. Hurbana, bol postavený v roku 1933, umiestnený je pri vstupe do mesta, na severnom okraji intravilánu. Tvorený je pieskovcovým podstavcom s pylónom s plastickým dvojkřížom. Na vrchu pylónu je umiestnená bronzová busta J. M. Hurbana. Pomník je venovaný pamiatke národného dejateľa J. M. Hurbana.

Pomník s bustou Jána Husa bol postavený v roku 1922, situovaný je v parku na konci Hurbanovej ulice. Jediný pomník J. Husa na Slovensku má tvar pylónu. Na vrchu pylónu je umiestnená busta J. Husa a zlomeného kríža.

Strážnica - objekt vo vlastníctve Mesta Brezová pod Bradlom v k. ú. Priepasné je prízemnou stavbou s rovnou strechou. Postavený bol v roku 1936 ako súčasť areálu Mohyly gen. M. R. Štefánika, aby plnil úlohu zázemia pamätníka.

Dom spolkový - ide o objekt v pôdorysnom tvare písmena „L“. Objekt s kultúrnou a spoločenskou funkciou bol postavený bol v roku 1925.

Na území mesta sa však nachádzajú aj viaceré ďalšie pamiatkové objekty, ktoré nie sú zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR, a ktoré sa tiež vyznačujú významnejšími historickými a kultúrnymi hodnotami. Týka sa to tiež odkazu pôsobenia významných osobností, ktoré sa narodili, žili alebo svojou tvorbou boli úzko späté s prostredím mesta.

- **Pamiatkové objekty**

Pamätná tabuľa k 70. výročiu vzniku ČSR na Bradle

Pamätník bojov za slobodu – I. a II. svetová vojna – miestny cintorín

Pomník J. M. Hurbana – ul. Hurbanova

Pomník Majstra Jána Husa – ul. Hurbanova – Husov park

Pamätník slovenského povstania z roku 1848 – Bukovská cesta

Pamätná tabuľa mladým štúrovcom z r.1848 – Šaškov dom

Pamätník Samuela Jurkoviča – Horný rad

Súsošie – Slovenské povstanie 1848/49 – Horný rad

Pamätník dr. Jána Papánka – Nám. M. R. Štefánika

Pamätníky SNP – Dvoly a Hurbanova Dolina

Pamätná tabuľa tvorcom prvého slovenského filmu Jánošík z r. 1921 – na budove Národného domu M.R.Š.

Pamätná tabuľa oslobodenia mesta a padlých v II. sv. vojne na budove MsÚ

Pamätná tabuľa kňaza, básnika a publicistu Jána Pravoslava Lešku – na budove ev. fary

Pamätná tabuľa hudobného skladateľa revolučných piesní Štefana Fajnora – na budove klubu dôchodcov

Zariadenia na trávenie voľného času

Mesto Brezová pod Bradlom a jeho okolie majú pre športové, oddychové a rekreačno – relaxačné vyžitie veľmi dobré podmienky. Základom je krásna a čistá príroda s nespočetnými zákutiami, prírodnými atrakciami, členitým krajinným reliéfom.

Základným športovým zariadením je areál športového strediska Bradlan. Areál tohto zariadenia tvorí futbalový štadión s trávnatým povrchom, tréningové futbalové ihrisko s umelým povrchom, kúpalisko s bazénom pre deti a dospelých, volejbalové ihrisko na plážový

volejbal, tenisové kurty s antukovým i umelým povrchom, posilňovňa, sauna. Súčasťou areálu je tribúna a možnosti občerstvenia.

Rekreačné zariadenie Mladosť, ktoré sa nachádza v peknom prírodnom prostredí v blízkosti mesta má k dispozícii tenisové kurty.

Veľmi dobrým športovo – relaxačným potenciálom disponuje aj už nefungujúca Združená stredná škola M. R. Štefánika. Vo svojom areáli má škola športovú halu, posilňovňu, tréningové asfaltové ihrisko a tenisové kurty.

V meste sa tiež nachádzajú a sú k dispozícii viaceré plochy upravené na rôzne druhy športových činností – streetbalové ihrisko, futbalové ihrisko, detský park Úsmev so zariadením pre malé deti a malé ihriská s hrovými prvkami.

Na severnej strane vrchu Bradlo sa nachádza lyžiarsky vlek Tatrapoma P-300 s vývoznou kapacitou 200 osôb/hod. na 360 m dlhej lyžiarskej zjazdovke s priemernou náročnosťou.

K novinkám patrí ihrisko „RODINKA“, ktorá predstavuje viacgeneračný priestor s prvkami pre deti od 3 do 14 rokov a oddychovou zónou pre dospelých. Jednotlivé komponenty bezbariérového ihriska sú z prírodných materiálov a tvoria zázemie pre zmysuplné trávenie voľného času rodiny. Dotáciu pre vznik ihriska poskytlo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky a prebehla Rekonštrukcia športovej infraštruktúry Základnej školy, kde sa podarili vytvoriť priaznivé podmienky pre rozvoj športu detí a mládeže, športových talentov a širokej verejnosti.

Územie je poprepletané viacerými turistickými chodníkmi. V okolí Brezovej sa nachádzajú nasledovné turistické značky červená (Štefánikova magistrála Devín – Bradlo /Cesta hrdinov SNP, Bradlo – Dukla/, modrá (Brezová – Prašník Lajdovci /Trasa cez partizánske miesta), zelená (Brezová – Podbranč – Hrad Branč) a žltá (Brezová – Výtok)

Najvýznamnejší je však červený turistický chodník Cesta hrdinov SNP, čo je najdôležitejšia turistická magistrála na Slovensku. Siahá zo severovýchodu krajiny (Dukliansky priesmyk) až na západ po Devín.

Ďalšími zaradeniami na trávenie voľného času sú Rozhl'adňa, Náučný chodník Bradlo , Vláčik Brezováčik, Vodná nádrž Brezová, Dvoly, Zadná dolinka, Kúpalisko, športový areál Bradan

Návštevnosť a ubytovacie kapacity

Návštevníci majú v meste Brezová pod Bradlom a okolí k dispozícii niekoľko subjektov poskytujúcich ubytovanie. Najvýznamnejším poskytovateľom ubytovania je Penzión Tvarožek, ktorý sídli v zrekonštruovanom dome významnej brezovskej rodiny Tvarožkovcov.

Ďalšími ubytovacími zariadeniami, ktoré ktoré spĺňajú kritériá turistických ubytovní a zariadenia internátneho typu sú Misijné stredisko ECAV Matejková, Škola v prírode Partizán a Areál Dolina a rôzne ubytovania v súkromí.

Tabuľka 18: Výber dane za ubytovanie / počet prenocovaní v meste Brezová pod Bradlom v r. 2016 - 2022

rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
výber dane za ubytovanie / Eur	5264	4363	3934	3978	1282	1154	2027
(= počet prenocovaní)	1737,12	1439,79	1298,22	1312,74	423,06	380,82	668,91

Zdroj : Mesto Brezová pod Bradlom

Podľa údajov mesta za jednotlivé roky, bol pri dani za ubytovanie zaznamenaný pokles výberu dane v sledovanom období. Najvýraznejší pokles, čo bolo spôsobené pandemiou Covid-19 v rokoch 2020 a 2021. Prepočet počtu prenocovaní podľa vybranej dane na ubytovanie je na základe platného VZN č. 11/2012, podľa ktorého je stanovená sadzba dane za osobu a noc v meste Brezová pod Bradlom na 0,33 €.

Inštitucionálne zabezpečenie cestovného ruchu

V meste sú poskytované podporné resp. informačné služby pre návštevníkov prostredníctvom informačných tabúľ. Mesto ako subjekt je členom Miestnej akčnej skupiny kopaničiarsky región a oblastnej organizácie cestovného ruchu Záhorie.

Kultúrno-spoločenský život

Kultúra je nezastupiteľnou sférou spoločenského života. Kultúrnou politikou prispieva mesto k duchovnému rozvoju svojich obyvateľov vo vzťahu k ich potrebám v rámci mesta, okresu, kraja, regiónu, Slovenska. Mesto Brezová pod Bradlom je významným priestorom periodicky sa opakujúcich kultúrnych podujatí, ktoré umocňujú zviditeľnenie mesta, ale zároveň sú tieto podujatia významným prvkom kultúrno-spoločenského života v meste, čím podporujú jeho návštevnosť.

V meste sa každoročne konajú viaceré kultúrne a spoločenské podujatia a akcie. Charakter niektorých sa mení, väčšina z nich sa však koná viac menej pravidelne každý rok. Najvýznamnejšie z nich uvádza nasledujúca tabuľka 19.

Tabuľka 19 Vybrané kultúrne a spoločenské podujatia a akcie v meste Brezová pod Bradlom

Názov kultúrneho podujatia	Termín konania
Brezovská zabíjačka	Február
Medzinárodný deň žien	Marec
Darcovia krvi	Marec
Medzinárodný deň učiteľov	Marec
Oslobodenie mesta	Apríl
Stavanie mája	Apríl
Pietna spomienka na gen. M.R.Š.	Máj
Medzinárodný deň matiek	Máj

Medzinárodný deň detí	Jún
Cena mesta Brezová pod Bradlom	Jún
Brezovská špacírka / Súťaž vo varení guláša	August
Brezovský jarmok	August
SNP	August
Filmová noc na Bradle	August
Keď muzika na Baranci zahrála	August
Deň ozbrojených síl SR	September
Časovka na Bradlo	September
Mesiac úcty k starším	Október
Dary Zeme	Október
Medzinárodný deň vojnových veteránov	November
Deň študentstva	November
Vitaj Mikuláš	December
Čas radosti a veselosti	December

Zdroj: Mesto Brezová pod Bradlom

Najznámejším podujatím, ktoré prekračuje regionálny, dokonca i národný rámec je Pietna spomienka pri príležitosti výročia tragickej smrti gen. M. R. Štefánika. Mohyla Milana Rastislava Štefánika sa nachádza na vrchu Bradlo v Myjavskej pahorkatine. Mohyla sa nachádza na vrchu Bradlo dominujúcim kraji svojou nadmorskou výškou 543 metrov, nad cestou medzi mestom Brezová pod Bradlom a Košariskami. Po rokoch národnostného útlaku a boja za národnú identitu privítali obyvatelia Brezovej v roku 1918 s nadšením vznik samostatnej Československej republiky, pri zrode ktorej stál aj rodák zo susednej obce Košariská M. R. Štefánik. Nedožil sa však návratu do oslobodenej vlasti; jeho lietadlo havarovalo 4. mája 1919 neďaleko Bratislavy za dosiaľ nevyjasnených okolností. Tragická smrť a pohreb M. R. Štefánika 11. mája v Brezovej a Košariskách sa stali celonárodnou udalosťou. Základný kameň stavby položil minister zahraničia ČSR Eduard Beneš 4. mája 1924. V rokoch 1927 – 1928 bola mohyla vybudovaná na Bradle, týčiacom sa nad Brezovou, monumentálna Mohyla M. R. Štefánika, dielo arch. Dušana Jurkoviča, ktorá bola slávnostne odovzdaná 23. septembra 1928. Stala sa miestom pravidelných pietnych spomienok pri príležitosti výročí úmrtia M. R. Štefánika, osláv vzniku ČSR, ale aj pamätným miestom, na ktoré prichádzajú tisíce ľudí uctiť si pamiatku, vzdať úctu a vďaku za vykonanú prácu tejto významnej osobnosti našich i európskych dejín. Súčasťou programu je slávnostný akt polozenia vencov a kytíc pri rodnom dome M. R. Štefánika. Z tohto miesta vyrazí fakľový pochod na Bradlo, kde sa začne spomienka spojená s príhovormi a zapálením vatier.

INFOBOD V rokoch 2019- 2021 bol vybudovaný Infobod na Bradle navrhnutý architektom Martinom Šlahorom. Infobod plní v rámci areálu mohyly úlohu zázemia pre návštevníkov na úrovni zodpovedajúcej nadnárodnému významu pamätníka. Súčasťou stavby je priestor infostánku so zázemím, ktorý bude plniť funkcie: predaj suvenírov, výstavný priestor, prípadná prednášková miestnosť pre cca 25 ľudí a samostatný priestor verejných WC. Obe funkcie sú navzájom prepojené prístreškom tvoreným plochou vegetačnou strechou. Ide o minimalistickú architektúru zapustenú do svahu masívu Bradla. Svojou polohou plne rešpektuje

nielen okolitý terén, ale predovšetkým dominantné umiestnenie pamätníka v krajine. V roku 2021 vyhral obchodnú verejnú súťaž Región Štefánik s.r.o. s víťazným návrhom Turisticko vzdelávacie centrum pre región Štefánik, Turistický pas regiónu, Elektrický sprievodca areálu Bradlo, Live prelet Regiónom Štefánik.

V meste sa nachádzajú viaceré plochy vhodné na rekreačný šport, ktoré využíva najmä mládež: viacúčelové ihrisko na Sídlišku D. Jurkoviča, viacúčelové ihrisko na Dolných lúkach, streetballové ihrisko na Námestí 7. apríla, detský park Úsmev pre malé deti, oddychová zóna s detským ihriskom v areáli mestskej knižnice, športový areál pri základnej škole (tartanová bežecká dráha, multifunkčné ihrisko), detské ihrisko Rodinka na Dolných lúkach, workout a detské ihrisko v areáli CVČ, športovo vzdelávacie stredisko a areál kúpaliska.

Kultúrno-spoločenský život v meste Brezová pod Bradlom reprezentuje pomerne široká škála kultúrnych inštitúcií, združení, spoločenských organizácií, občianskych združení, spolkov a mimovládnych organizácií, ktoré vyvíjajú svoje aktivity v najrozličnejších oblastiach kultúrno-spoločenského života. Mimovládne organizácie, občianske združenia a ďalšie formy neziskových združení sú dôležitou súčasťou občianskej spoločnosti, keďže svojimi činnosťami prispievajú k výraznému zlepšeniu kvality života.

Významným prvkom kultúrneho života mesta je časopis Novinky spod Bradla. Mesačník mesta Brezová pod Bradlom vydáva MsÚ Brezová pod Bradlom. Novinky spod Bradla informujú o dianí v Brezovej pod Bradlom. Pôvodné Noviny spod Bradla vznikli okolo roku 1921. Dočasne v súvislosti s úspornými opatreniami vychádzajú ako dvojčíslo. Okrem časopisu má Brezová pod Bradlom i mestskú televíziu TV Brezová. TV Brezová vysiela pravidelne každý týždeň Správy spod Bradla, krátke zostrihy z najvýznamnejších udalostí mesta a dvakrát reprízu. Okrem informácií z mestského úradu a mesta, ho využívajú aj iné subjekty na svoje reklamy, ponuky a pod., za dohodnuté poplatky s prevádzkovateľom mestského vysielania. Na internete je možné sledovať na Youtube v streame TVB Brezová.

Ostatné služby

Okrem vyššie uvedených zariadení občianskej vybavenosti sa v meste tiež nachádzajú: Mestský úrad Brezová pod Bradlom, Mestská polícia, Dobrovoľný hasičský zbor. Špecifickými službami pre obyvateľstvo sú pohrebné služby. V katastrálnom území mesta Brezová pod Bradlom sa nachádza cintorín a Dom smútku. Taktiež je tu sídlo 3 farských úradov. Okrem toho je k dispozícii pošta a mestská knižnica a viaceré reštaurácie.

2.4 ÚZEMNO-TECHNICKÁ ANALÝZA

Základná charakteristika mesta z pohľadu širších vzťahov

Doprava

Mesto Brezová pod Bradlom svojou polohou je komunikačne prepojené na severno-južný dopravný koridor juhozápadného Slovenska. Cestnú sieť na území mesta tvoria cesty II. triedy č. 501a č. 499, ktorá je spojnicou do Českej republiky a cesty III. triedy a miestne komunikácie.

Verejná doprava je zabezpečovaná SAD Trnava a SAD Trenčín. Cez mesto prechádza aj železničná trať č. 117, ktorá spája Brezovú pod Bradlom a Jablonicu, kde tvorí križovatku s traťou 116(Kúty- Trnava). Osobná preprava na trati Brezová pod Bradlom – Jablonica je pozastavená.

Mestom prechádzajú nasledovné cykloturistické trasy:

- 8309 Brezová pod Bradlom-Prietrž-hrad Branč s celkovou dĺžkou 21,4 km
- 2302 Hrachovište-Brezová pod Bradlom- Jablonica-Plavecký Peter s celkovou dĺžkou 44,9 km
- 8211 Kátlovce- Brezová od Bradlom s celkovou dĺžkou 21 km
- 2202 Brezová pod Bradlom-Chvojnica- Baťov kanál s celkovou dĺžkou 62,2 km
- 047 Štefánikova magistrála s celkovou dĺžkou 100 km
- 5302 Brezová pod Bradlom – Myjava – Vrbovce – Senica s celkovou dĺžkou 45,7 km
- 2302 Hrachovište-Brezová pod Bradlom – Jablonica-Plavecký Peter s celkovou dĺžkou 44,9 km
- 8345 Brezová pod Bradlom – Mohyla M.R.Š. s celkovou dĺžkou 4,5 km

V meste sa nachádza náučný chodník Bradlo, s celkovou dĺžkou 4 km. Trasa náučného chodníka je súbežná so záverečným úsekom Štefánikovej magistrály.

Zásobovanie vodou, kanalizácia a ČOV

Mesto je zásobované z vodných zdrojov prameňmi Žriedlová dolina - horný a Žriedlová dolina - dolný, ktoré sa nachádzajú severne od mesta v Žriedlovej doline v blízkosti hranici katastra. Z horného prameňa cez záchytnú šachtu je zásobovaná vodou Žriedlová dolina. Druhý prívod zo záchytnej šachty vedie do mesta do vodojemu Bradliansky 2 x 250 m³. Z južnej strany je to vodný zdroj Periská, kde sú zachytené pramene Periská ľavý a Periská pravý a studňa - vrt HVB 1, z ktorých voda priteká do akumulácie – záchytná nádrž Baranec 2 x 250 m³, s kótou min. hladina 307,50 m. n. m., ktorá je opäť funkčná. Z akumulácie je voda prečerpávaná do nového vodojemu Lopušné 2 x 250 m³ na kóte s min. hladinou 307,50 m n. m. Pramene majú vyhlásené ochranné pásma vodných zdrojov a studní I. a II stupňa ochrany vodných zdrojov.

Výdatnosť prameňov v k.ú. Brezová pod Bradlom:

- Žriedlová dolina prameň I. a II. - 5,5 l/s – 12,8 l/s
- Periská prameň I. a II. - 1,0 l/s – 4,0 l/s

Akumulácia vody na území KÚ Brezová pod Bradlom:

- Žriedlová dolina - akumulácia vody – záchytná nádrž 2 x 150 m³
- Baranec – akumulácia – záchytná nádrž 2 x 250 m³
- Bradliansky vodojem 2 x 250 m³
- Lopušné vodojem 2 x 250 m³

Mesto je zásobované pitnou, úžitkovou a požiarnou vodou z verejného vodovodu už od roku 1963. Vodovodné potrubie v katastrálnom území a v zastavanom území mesta bolo postupne rozširované s pribúdaním novej bytovej a občianskej vybavenosti. Potrubie bolo navrhované podľa predpísaných a normou stanovených typizovaných materiálov pre vodovodné potrubie v čase výstavby. V niektorých uliciach (bývalých osadách) nie je privedený verejný vodovod. Tu obyvatelia využívajú vlastné studne. Zachytené pramene a akumulácia

vody postačuje pre potrebu vody v meste. Prevádzkovateľom vodovodnej siete a vodných strojov v k.ú. Brezová pod Bradlom je Bratislavská vodárenská spoločnosť.

V meste je vybudovaná jednotná gravitačná kanalizačná sieť, ktorá odvádza splaškové aj dažďové vody. Časť odvádzaných odpadových vôd sú odľahčované do Brezovského potoka. Potrubie stôk je betónové a železobetónové DN 300 až DN 1000. Stoky sú uložené v osiach komunikácií v niektorých častiach v krajniciach komunikácii. Prípojky od jestvujúcej zástavby sú kameninové DN 150, DN 200. Jestvujúce kanalizačné potrubia a kanalizačné šachty sú netesné a vnikajú do nich balastné vody. Vpuste pre odvedenie dažďových vôd z ciest sú zanesené hlinou. Vo vzdialenejších prímestských osadách sú splaškové vody z jednotlivých stavieb sústreďované do bezodtokových žump. Jestvujúci stav týchto zberných nadrží splaškových vôd je v nevyhovujúcom stave a splaškové vody vo väčšej miere presakujú do podlažia a ohrozujú kvalitu spodných vôd. Žumpy si niektorí majitelia vyprázdňujú na vlastné pozemky, alebo sú vyvážane na polia. Tento spôsob likvidácie splaškových vôd je pre zdravie obyvateľstva nevyhovujúci. Kontrola tesnosti jestvujúcich žump, by mala byť vykonávaná min. raz za päť rokov a dokladovaná tesnosťou certifikátom žumpy, vydaným oprávnenou firmou. Každý producent splaškových vôd by mal mať potvrdenie o vyprázdnení žumpy s vývozom na ČOV.

V meste je vybudovaná jednotná kanalizácia zaústená do čistiarne odpadových vôd. Jej výstavba bola realizovaná v dobe výstavby sídelných útvarov pre kompletnú bytovú výstavbu. Súčasťou bola aj realizácia mechanicko - biologickej čistiarne odpadových vôd. Čistiareň sa nachádza juhozápadne od mesta Brezová pod Bradlom, medzi štátnou cestou a železnicou smerom na obec Hradište pod Vrátnom v uzavretom areáli. V roku 2012 bola dokončená projektová dokumentácia pre rekonštrukciu ČOV. Parametre ČOV sú prevzaté z uvedenej projektovej dokumentácie pre stavebné povolenie ČOV Brezová pod Bradlom. Areál ČOV je územie s prvým stupňom ochrany prírody a krajiny podľa § 12 zákona č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Podľa vytvorených aglomerácií pre odkanalizovanie obcí a miest bola Brezová pod Bradlom zaradená do kategórie nad 10 000 EO, kde sa uvažovalo pripojenie obcí Košariská, Prieasné a Polianka.

Dažďové vody odvádzané do jednotnej kanalizácie sú prevažne z vybudovaných komunikácií, chodníkov, parkovacích plôch, dažďových vôd zo striech budov kompletnej bytovej výstavby a výstavby rodinných domov a občianskej vybavenosti. Odpadové vody sú odľahčované cez odľahčovacie komory do recipientu. Okrem jednotnej kanalizácie je v meste vybudovaná len kanalizácia pre dažďové vody. Tieto sú cez výustné objekty odvedené do recipientov. Z kopaníc sa dažďové privalové vody odvádzajú niektorých úsekoch s rigolmi popri komunikácii a s rozptýlením cez prirodzené vsakovanie do terénu.

Zásobovanie plynom

Mesto Brezová pod Bradlom a areál priemyselného parku je zásobované zemným plynom z existujúceho VTL plynovodu DN150 PN40. V meste Brezová pod Bradlom je v súčasnosti plynofikované viac ako 80% bytovej výstavby a občianskej vybavenosti. Plyn sa využíva v rodinných domoch na varenie, pečenie, vykurovanie a ohrev TVÚ. V bytoch sídliskového charakteru sa využíva plyn na varenie. Prípojky STL sú pre rodinnými domami privedené na hranicu pozemku do plynovej skrinky, kde sú redukované z STL/NTL. V panelovej výstavbe sú plynové regulátory a merače umiestené na fasáde budov pri vstupe.

Bytová výstavba je zásobovaná teplom a TÚV centrálnym zdrojom tepla, a troma kotolňami. Príprava TÚV je pripravovaná v jednej výmenníkovej stanici umiestenej na sídlisku.

Zásobovanie elektrickou energiou a verejné osvetlenie

Katastrom mesta Brezová pod Bradlom prechádza vzdušné vedenie VN 3x22 kV kmeňová linka číslo 227/264. Linka je vedená východnou časťou katastra mesta severo-južným smerom. Z kmeňového vedenia sú vyvedené odbočky, z ktorých je dotovaná elektrická sieť mesta prostredníctvom intravilánových 22 kV vzdušných, v meste zemných, liniek ústiacych do jednotlivých distribučných trafostaníc 22/0,4 kV v situovaných miestach príslušného odberu. Je potrebná nová zástavba prevažne v okrajových častiach mesta a v uliciach mimo mesto (bývalých osadách). V súčasnosti sa v meste na verejné osvetlenie využívajú úsporné žiarivkové svietidlá, ktoré sú umiestnené na podperných bodoch vzdušnej sekundárnej siete.

Tepelné hospodárstvo (centrálne zásobovanie, individuálne zdroje) a zásobovanie plynom

Územie mesta je zásobované teplom 3 blokovými kotolňami, ktoré sa nachádzajú na Piešťanskej ulici, na Družstevnej ulici a na sídlisku Dolné lúky a kúri sa v nich drevoštiepkou a plynom.

Telekomunikácie (internet, optika)

Spojením optokáblom na iné uzlové body telekomunikačného systému a realizáciou výstavby digitálnej ústredne sú telekomunikačné služby pre potreby obyvateľov dostatočne zabezpečené. Pre zabezpečenie 100% telefonizácie sa stávajúce telekomunikačné rozvody intenzifikujú. Nová telekomunikačná sieť navrhovaných lokalít bude vedená z tejto stávajúcej intenzifikovanej telefónnej siete káblami TCEPKSwFLE. Jednotlivé vetvenia telekomunikačnej siete budú riešené pomocou telekomunikačných deliacich spojok. Ostatné stávajúce lokality budú telefonizované stávajúcou kabelážou a pridaní nových posilňovacích vedení podľa potreby. Telekomunikačné káble budú vedené v zemných káblových ryhách spoločne s trasami ostatnej technickej infraštruktúry. Súbehy a križovanie jednotlivých vedení v zmysle platných STN.

V meste sú navrhnuté dve nové Automatické Telefónne ústredne. Jedna posilňovacia v centre mesta a jedna v priemyselnom parku, kde je privedený taktiež optický kábel. Telekomunikačný rozvod do nových lokalít bude vedený zemou. Pokrytie obce signálom slovenských mobilných operátorov Orange, O2 a T-Mobile je dostatočné.

Vysielanie mestského rozhlasu je neoddeliteľnou súčasťou informačného systému mesta Brezová pod Bradlom. Slúži na šírenie informácii o zásobovaní obyvateľstva dodávkami elektriny, plynu, pitnej vody, o mimoriadnych udalostiach vyžadujúcich bezodkladné vyrozumienie obyvateľov, o kultúrnych, športových a spoločenských aktivitách konaných na území mesta alebo pod jeho patronátom. Vzhľadom na situovanosť mesta v hornatom teréne chýba v súčasnosti pokrytie signálom verejnoprávneho rozhlasu. V budúcnosti je potrebné riešiť tento problém v rámci komplexného riešenia tohto problému v celom podbradliansko-podjavorinskom regióne.

Rozvojové plochy

Rozvojové plochy podrobne definuje územný plán mesta. Územie mesta má k dispozícii dostatok priestoru pre ďalšiu výstavbu a rozvoj, či už v oblasti bytovej, občianskej, spoločenskej alebo priemyselnej vybavenosti. Je preto možné uvažovať o rozširovaní individuálnej bytovej výstavby, ako aj o rozvoji súvisiacom s rozširovaním činností malých a stredných podnikateľských subjektov v oblasti služieb a výroby a pod.

Mesto Brezová pod Bradlom má spracovaný Návrh cestovnej mapy k rozvojovým projektom mesta Brezová pod Bradlom vo volebnom období 2022 – 2026. Cieľom vypracovania tohto dokumentu je zjednotiť postupy vo vedení mesta, pri určení základnej spoločnej rozvojovej stratégie mesta Brezová pod Bradlom na najbližšie volebné obdobie s perspektívnym výhľadom na desať rokov. Spolu s inými stratégiami a plánmi rozvoja mesta a jeho okolia bude tento dokument základom pre vypracovanie Akčného plánu rozvoja mesta Brezová pod Bradlom, ktorý bude po prerokovaní v odborných útvaroch a komisiách predložený na schválenie Mestskému zastupiteľstvu v 3. štvrtroku 2023.

Mesto by chcelo schváliť zmenu územného plánu v lokalitách, kde je predpoklad ľahšieho vykúpania pozemkov pre výstavbu rodinných domov, alebo z vlastných zdrojov zabezpečiť výkup pozemkov vhodných pre výstavbu rodinných domov, prípadne získať developera z tejto oblasti.

Medzi aktuálne prebiehajúce rozvojové projekty mesta sú prestavba patrí napríklad rekonštrukcia objektu bývalej školy, úsilie o získanie budovy bývalého strojárskeho učilišťa do vlastníctva mesta, pokračovanie v modernizácii odpadového hospodárstva a postupné budovanie na sídliskách moderné uzamykateľné kontajnerové stojiská a prestavba objektu bývalej školy na Piešťanskej ulici na bytový dom, rekonštrukcia športovísk, detských ihrísk a mestského mobiliáru.

Medzi výhľadové rozvojové projekty pripravované mestom sú veľkokapacitné parkovisko v CVČ, prípadne za Domom služieb, IBV – výstavba rodinných domov, využitie budovy bývalého učilišťa, Revitalizácia Kúpaliska pod Ostriezom, Rekonštrukcia budov vo vlastníctve mesta.

2.5 SWOT ANALÝZA

SWOT analýza je skratka z anglického originálu: **Strenght** – silné stránky, **Weakness** – slabé stránky, **Opportunity** – príležitosti, **Treat** – ohrozenia. Je to štandardná metóda, ktorá slúži k prezentácii analytických poznatkov o najrôznejších objektoch skúmania. Je založená na vyčerpávajúcej, výstižnej a objektívnej charakteristike silných a slabých stránok skúmaného objektu a jeho možných príležitostí a ohrození. V tomto prípade je predmetom SWOT analýzy obec Poriadie a to jednak vo vnútorných ale aj vonkajších vzťahoch.

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<p><u>Ludské:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • vyrovnaná vzdelanostná štruktúra obyvateľstva, podiel vysokoškolsky vzdelaných ľudí • organizovanie tradičných spoločenských podujatí • existencia fungujúcich neziskových organizácií a spolkov • zvyšovanie produktivity práce • futbalový šport na dobrej úrovni • silná tradícia existencie remesiel a podnikania • predpoklady pre efektívnejší rozvoj foriem sociálnej starostlivosti <p><u>Prírodné:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • vhodné klimatické a prírodné podmienky • znižovanie množstva vyprodukovaných emisií do ovzdušia • zavedená separácia odpadov • existencia genofondovo významných lokalít • dostatočná starostlivosť o verejnú zeleň • zdroje pitnej vody 	<p><u>Ludské:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • negatívny populačný vývoj daný nízkou mierou natality obyvateľstva a migráciou • postupné starnutie obyvateľstva • nepriaznivá veková štruktúra obyvateľstva • pokles počtu detí a žiakov v materských školách a základnej školy • nízka úroveň zapojenia občanov do celoživotného vzdelávania • nedostatočná miera podpory v oblasti budovania kapacít a realizácie aktivít neziskových organizácií • málo rozvinuté služby pre podporu malého a stredného podnikania • nedostatočné množstvo pracovných príležitostí • málo rozvinuté služby pre podporu malého a stredného podnikania • absencia pediatra <p><u>Prírodné:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • nevyužívanie prírodného potenciálu • nevyhovujúca lokálna kvalita ovzdušia, nízky podiel využívania obnoviteľných zdrojov energie • nedostatočné opatrenia na ochranu pred povodňami

- výborná geografická poloha
- existencia daností pre cestovný ruch-agroturistiku

Materiálne:

- existujúci systém cestnej a železničnej dopravy
- dostatočné zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou prostredníctvom vodárenskej sústavy
- vybudovaná jednotná kanalizačná sieť a ČOV
- dostatočné zabezpečenie zásobovania obyvateľov plynom, teplom a elektrickou energiou
- využívanie verejnej telekomunikačnej siete
- dobré pokrytie územia mesta signálom mobilných operátorov
- sociálna starostlivosť
- dostatok zdravotníckych zariadení
- existujúca štruktúra kultúrnych inštitúcií
- kultúrne a historické pamiatky
- vybudovaná sieť materských škôl a základnej školy
- zastúpenie základnej umeleckej školy
- činnosť mimoškolských zariadení
- vysoký štandard vybavenosti bytového fondu
- výstavba nájomných bytov
- kultúrne a športové zariadenia
- vybudovaná sieť turistických a cyklistických chodníkov
- tradícia mesta a odkaz M.R.Štefánika – významnej Európskej osobnosti
- kultúrno-historický potenciál mesta
- záujem a snaha zachrániť kultúrne dedičstvo

Ekonomické:

- nárast počtu podnikateľských subjektov
- existencia silných podnikov v oblasti strojárstva a poľnohospodárstva

Materiálne:

- nedobudovaná dopravná infraštruktúra (nepriaznivá poloha mesta – mimo dopravných uzlov a rýchlostných komunikácií)
- nevyhovujúci dopravný systém v centre mesta
- zlý technický stav verejnej infraštruktúry: nevyhovujúci technický a kvalitatívny stav miestnych komunikácií, nedostatok parkovacích miest, nedostatok bytov a pod.
- zlý technický stav kultúrnych a športových zariadení
- nedostatočná informatizačná a komunikačná úroveň vo verejnej správe
- nízka úroveň dostupnosti sociálnych služieb, relatívne vysoká miera sociálneho vylúčenia rizikových skupín
- nízka efektívnosť a kvalita zdravotných služieb
- absencia fungujúcej strednej školy
- nedostatočná sieť kanalizácie
- nízky štandard materiálne-technického vybavenia v školskej, zdravotníckej a sociálnej sieti
- slabé využitie železničnej siete

Ekonomické:

- nedostatočný dopyt po inováciách v podnikateľskom sektore
- nízka úroveň tvorby pridanej hodnoty
- nízka miera propagácie a využívania informačno-komunikačných technológií

<ul style="list-style-type: none"> • dobrá diverzifikácia ekonomických odvetví v rámci sekundárnej a terciárnej sféry • rozvinutý sektor služieb • kvalifikovaná pracovná sila • existujúci priemyselný areál • existujúca územnoplánovacia dokumentácia • existencia prirodzených ekonomických a obchodných centier 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatok poradenských služieb pre podnikateľov • nedostatočná ponuka služieb v cestovnom ruchu • nedostatočná koordinácia, marketing a propagácia cestovného ruchu
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<p><u>Prírodné:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • využitie prírodných podmienok • zavádzanie nových technológií s cieľom znížiť množstvo znečisťujúcich látok v ovzduší • zavedenie preventívnych opatrení pred negatívnymi účinkami povodní • zlepšenie kvality povrchových vôd • zvýšenie regeneračných a revitalizačných zásahov • zvýšenie úrovne separovaného zberu a zhodnocovania odpadov • zhodnotenie nevyužitého potenciálu • vhodné využitie prírodného a rozvojového potenciálu mesta • existencia možností financovania rozvojových projektov z fondov EÚ a iných dotačných titulov <p><u>Ludské:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • vytváranie podmienok pre nárast počtu obyvateľov • zvyšovanie vzdelanostnej úrovne • riešenie problematiky marginalizovaných skupín obyvateľov • rozšírenie prístupu k celoživotnému vzdelávaniu a k vzdelávaniu pre znevýhodnené skupiny na trhu práce • vytváranie partnerstiev pre rozvoj vzdelávania • zvýšenie kapacity a kvality verejnej správy 	<p><u>Prírodné:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • zhoršenie kvality povrchových tokov, znečisťovanie povrchových a podzemných vôd vypúšťaním odpadových vôd z priemyselných podnikov a verejných kanalizácií • zníženie ekologickej stability územia • nárast automobilovej dopravy a tým následné dopravné a ekologické zaťaženie mesta • postupné zhoršovanie kvality jednotlivých zložiek životného prostredia • nedostatok finančných prostriedkov na projektové zámery • pomalá implementácia nových technológií na zhodnocovanie a likvidáciu odpadov <p><u>Ludské:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • pokračovanie negatívneho trendu vývoja počtu obyvateľov a demografickej štruktúry • prehlbovanie otázky marginalizovaných skupín • nedostatočná starostlivosť o rozvoj ľudských zdrojov • vplyv nežiaducich javov na deti a mládež (závislosti, kriminalita a pod.) • posun priorít mládeže ku konzumnej kultúre • nízka úroveň pracovnej mobility

- rozvoj činnosti neziskových organizácií
- zvýšenie kvality tradičných spoločenských podujatí, zvýšenie ich spektra
- podpora podnikateľskej sféry a samozamestnania
- prilákanie nových podnikateľov

Materiálne:

- dobudovanie siete občianskej vybavenosti (regenerácia mesta, jeho častí a zón)
- výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov
- budovanie cyklotrás a cyklistických chodníkov
- dobudovanie vodovodnej siete
- dosiahnutie úspor energie a zvýšenie podielu obnoviteľných zdrojov energie
- vybudovanie parkov, relaxačných a oddychových zón, detských ihrísk
- zvyšovanie kvality a efektívnosti zdravotnej starostlivosti
- rozšírenie spektra poskytovaných sociálnych služieb
- zvýšenie efektivity a kvality v oblasti poskytovania sociálnej starostlivosti
- zvyšovanie kvality a efektívnosti zdravotnej starostlivosti
- racionalizácia siete materských škôl a základnej školy
- rekonštrukcia kultúrnych a športových zariadení, obnova kultúrnych pamiatok
- rekonštrukcia verejných budov
- rekonštrukcia a ochrana historických a kultúrnych pamiatok
- zvýšenie kvality výchovno-vzdelávacieho procesu prostredníctvom rekonštrukcie a modernizácie školskej infraštruktúry
- výstavba nových bytov
- riešenie otázky bývania pre sociálne slabšie skupiny obyvateľov a dôchodcov

Materiálne:

- zníženie atraktívnosti územia v porovnaní s inými regiónmi v SR
- zvyšujúce sa náklady na údržbu a opravy verejnej infraštruktúry
- riziko znižovania kvality života obmedzenou dostupnosťou sociálnych a zdravotných služieb
- neriešenie komplexnej údržby existujúceho stavu školských budov, zhoršenie technického stavu a zvýšenie prevádzkových nákladov školskej infraštruktúry
- chátranie existujúcich zariadení kultúrnej infraštruktúry a pamiatkového fondu
- znižovanie kvality a bezpečnosti motoristickej a nemotoristickej dopravy
- pomalé zavádzanie moderných informačných systémov

- zavedenie efektívneho systému zameraného na zvýšenie informovanosti obyvateľov
- obnovenie strednej školy

Ekonomické:

- optimálne využitie existujúcich výrobných kapacít a ľudských zdrojov
- diverzifikácia výroby
- vytváranie podmienok pre príchod investorov a príliv priamych investícií
- tvorba nových pracovných príležitostí
- zvyšovanie kvalifikácie zamestnancov
- zjednodušenie legislatívnych rámcov pre malé a stredné podnikanie
- zvyšovanie kvality výrobných procesov a služieb prostredníctvom transferu moderných technológií a inovácií
- rozvoj poradenských služieb a propagácie
- rozvoj cestovného ruchu na báze využitia prírodného a kultúrneho potenciálu
- dobudovanie infraštruktúry cestovného ruchu, zlepšenie marketingu, rozšírenie a zvýšenie kvality služieb
- rozvoj informačných služieb cestovného ruchu
- väzba na trhy EÚ
- zvýšenie konkurencieschopnosti
- integrácia regiónu do cezhraničných i medzinárodných európskych štruktúr
- zlepšenie image mesta a okolia prostredníctvom spoločnej cieľenej propagácie

Ekonomické:

- finančná zadlženosť mesta
- implementácia investičných programov bez rešpektovania princípov trvalo udržateľného rozvoja
- pokračujúca absencia kooperácie medzi regiónmi

3 STRATEGICKÁ ČASŤ

Strategická časť nadväzuje na analytickú časť a obsahuje stratégiu rozvoja mesta pri zohľadnení jeho vnútorných špecifik. Určuje hlavné ciele a priority rozvoja mesta pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia. Strategická časť obsahuje víziu územia, formuláciu a návrh stratégie, výber a popis strategických cieľov v jednotlivých politikách, resp. oblastiach rozvoja (hospodárska, sociálna, environmentálna).

Stanovenie vízie predstavuje očakávaný stav, ktorý má mesto Brezová pod Bradlom dosiahnuť z dlhodobého hľadiska. Vymedzuje rámec pre definovanie strategických cieľov a priorít na obdobie nasledujúcich 7 rokov a postupov na ich dosiahnutie. Mesto Brezová pod Bradlom má stanovenú nasledovnú víziu, ktorá zodpovedá dosiahnutým výsledkom počas rokov 2014 - 2022 a aj očakávaniam do roku 2030.

Vízia mesta Brezová pod Bradlom

„Brezová pod Bradlom - mesto v zdravom prírodnom prostredí, otvorené pre turistov a návštevníkov s odkazom na osobnosť M. R. Štefánika, s atraktívnou ponukou kultúrno-historického využitia, dobrými podmienkami pre podnikanie a kvalitnými službami pre miestne obyvateľstvo.“

Rozvojová stratégia

Na základe komplexnej analýzy územia mesta Brezová pod Bradlom a určenia slabých a silných stránok, príležitostí a ohrození v oblasti hospodárskej, sociálnej a environmentálnej, môžeme určiť rozvojovú stratégiu mesta a jeho prioritné ciele.

Strategickým cieľom mesta je:

Zvýšenie prosperity mesta prostredníctvom zlepšenia podnikateľského prostredia, kvalitných verejných služieb a využitia odkazu osobnosti M. R. Štefánika, pri efektívnom využívaní prírodných, kultúrnych a finančných zdrojov so zachovaním zdravého životného prostredia.“

Znamená to využiť potenciál mesta a dostupné možnosti získania finančných prostriedkov na realizáciu rozvojových činností, ale tiež sústavnú prácu s jednotlivcami, združeniami a organizáciami. Kvalitu života obyvateľov podmieňuje okrem iného občianska vybavenosť a fungujúca technická a dopravná infraštruktúra, ktorá môže byť predpokladom na rozvoj mesta aj v ďalších oblastiach. Je dôležité ponúknuť obyvateľom a návštevníkom mesta Brezová pod Bradlom možnosti na rekreáciu a trávenie voľného času na území mesta. Rozvoj v tejto oblasti je podmienený vybudovaním lepšej turistickej infraštruktúry a vytvorením kvalitných a dostupných tovarov a služieb, poskytovaním informácií a vytváraním ďalších aktivít, ktoré budú viesť k rozvoju vidieckej turistiky a agroturistiky v spolupráci zo všetkými zainteresovanými subjektmi. Súbežne je však potrebné venovať pozornosť aj rozvíjaniu ľudských zdrojov. Hlavným zámerom stratégie v tejto oblasti je zapojenie viacerých subjektov a postup riešenia danej problematiky v rámci partnerstva. V oblasti vybavenia územia dopravnou infraštruktúrou sa stratégia orientuje hlavne na vybudovanie prepojenia regiónu tak, aby bola zabezpečená napojenosť na dopravné koridory v dostatočnom čase

a kvalite. Stratégia v oblasti životného prostredia je zameraná na zlepšenie situácie zavádzaním nových ekologických metód výroby energie, novým prístupom občanov k ochrane životného prostredia. Stratégia je založená na eliminácii kľúčových disparít, ktoré sú bariérou rozvoja a na využití pozitívnych výhod, ktoré poskytujú príležitosti pre dlhodobý rast. To je možné uskutočniť len na úrovni partnerstva spoluprácou verejného a súkromného sektora a integrovaným prístupom k riešeniu ekonomických, sociálnych a environmentálnych aspektov. Na dosiahnutie strategického cieľa budú podporovať globálne ciele podľa jednotlivých kľúčových odvetví. Uvedené ciele korešpondujú s hlavnými cieľmi definovanými v PHRSR Trenčianskeho samosprávneho kraja a podporujú jeho naplnenie.

Na základe uvedených skutočností boli navrhnuté jednotlivé aktivity v rámci hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti, ktoré pri ich postupnej realizácii budú viesť k napĺňaniu strategického cieľa mesta.

Priorita 1: Ekonomický rozvoj mesta

Strategický cieľ: 1.1 Vytvorenie kvalitných podmienok pre rozvoj podnikania v rôznych odvetviach

Špecifický cieľ 1.1.1 Podpora partnerstva mesto súkromný sektor neziskový sektor a spoločných rozvojových zámerov

Identifikované operácie:

- Rekonštrukcia objektu bývalej kaviarne na centrum komunitnej, spolkovéj a podnikateľskej činnosti
- Rekonštrukcia objektu domu služieb s využitím pre podnikateľské účely
- Revitalizácia zanedbaných areálov pre účely prevádzky a výroby
- Revitalizácia priestoru „Drevenej dediny“ na miesto určené pre trhovú predaj

Strategický cieľ: 1.2. Podpora rozvoja ľudských zdrojov

Špecifický cieľ: 1.2.1 Zvýšenie počtu obyvateľov vytvorením kvalitných podmienok bývania v meste reagujúcich na potreby a požiadavky obyvateľov mesta a potenciálnych občanov mesta

Identifikované operácie:

- Výstavba dvoch bytových domov v lokalite Horný rad v zastavanom území mesta o rozlohe do 10 000 m²
- Prestavba objektu bývalej školy na Piešťanskej ulici na bytový dom s 35 nájomnými bytmi

- Výkup pozemkov pre IBV
- Infraštruktúra pre IBV – rodinné domy Prietržská cesta
- Rekonštrukcia budovy bývalého učilišťa

Strategický cieľ: 1.3 . Využitie miestneho potenciálu pre rozvoj cestovného ruchu a rozvoj kultúrnych a voľnočasových aktivít

Špecifický cieľ: 1.3.1 Podpora a obnova infraštruktúry cestovného ruchu

Identifikované operácie:

- Vybudovanie brezovského náučného chodníka
- Zriadenie turistickej informačnej kancelárie a jej prevádzka
- Dovybavenie infobodu a jeho okolia na Bradle
- Dovybavenie Strážnice a jej okolia na Bradle
- Webová podstránka - visitbrezova.sk
- doplniť vybudovanie Cyklopointu Starý most - Bradlo na Horných lúkach
- Investície do cyklistických trás a súvisiacej podpornej infraštruktúry:
 - o smerom do Minárčíných
 - o cez Židovské smerom na Myjavu
 - o do Hradišťa pod Vrátnom
 - o do Štverníka
- Okolie Mohyly generála M.R.Štefánika na Bradle – drobná architektúra
- Turistický informačný systém mesta Brezová pod Bradlom

Špecifický cieľ: 1.3.2 Zachovanie kultúrno historického potenciálu mesta

Identifikované operácie:

- Komplexná rekonštrukcia a revitalizácia Národného domu Štefánikovho
- Rekonštrukcia NKP Mohyla MRŠ
- Revitalizácia pamätníka Vít'azstvo
- Zriadenie mestského múzea, resp. remeselného dvoru Garbiarsky dvor
- Rozšírenie expozícií v rámci Múzea Dušan S. Jurkovič náš architekt

Špecifický cieľ: 1.3.3 Podpora kultúrno-spoločenských podujatí a voľnočasových aktivít

Identifikované operácie:

- Podpora športujúcich detí a mládeže
- Zriadenie hokejbalového ihriska

- Zriadenie basketbalového ihriska
- Rekonštrukcia ihriska v rámci objektu ZŠ
- Modernizácia detských ihrísk
- Dolina Dvoly – výstavba altánku na posedenie a oddych v štýle partizánskeho bunkru s informačnou tabulou o pôsobení oddielu Repta v II. sv. vojne
- Podpora kultúrno-spoločenských a športových podujatí
- Podpora dobrovoľníctva
- Podpora spolkovej činnosti
- Rozvoj komunikačných nástrojov mesta
- Revitalizácia Kúpaliska pod Ostriezom

Priorita 2: Rozvoj občianskej vybavenosti

Strategický cieľ: 2.1 Zlepšovanie kvality verejnej infraštruktúry

Špecifický cieľ: 2.1.1 Zvýšenie kvality dopravnej infraštruktúry, bezpečnosti cestnej premávky a modernizácia verejného osvetlenia

Identifikované operácie:

- Zvýšenie bezpečnosti zraniteľných účastníkov cestnej premávky (priechody pre chodcov, merače rýchlostí a pod.)
- Realizácia nových parkovacích miest a dopravného značenia
 - o parkovisko v centre mesta – veľkokapacitné parkovisko - CVČ
 - o budovanie nových parkovacích miest v meste
- Dobudovanie a revitalizácia navigačných prvkov v centre mesta a na kopaniciach
- Kamerový systém – pokračovať v obnove a v doplnení kamerového systému
- Rekonštrukcia a výstavba chodníkov
- Obnova miestnych komunikácií
- Modernizácia autobusových zastávok
- Rekonštrukcia verejného osvetlenia

Špecifický cieľ: 2.1.3 Skrášlenie prostredia mesta a jeho okolia

Identifikované operácie:

- Revitalizácia a ošetrovanie existujúcej zelene na Nám. M.R.Štefánika, na sídliskách a v Areáli Bradlo
- Generel zelene
- Výsadba stromov v zastavenej časti mesta, podpora vzniku a údržba stromových alejí

- Zelené strechy na verejných budovách
- Kultivácia verejných priestranstiev
- Revitalizácia vnútroblokov na sídliskách
- Revitalizácia existujúcich parkov a ich údržba
- Kultivácia okolia vodnej nádrže Brezová
- Odstránenie budovy bývalej školskej jedálne pri ZŠ

Strategický cieľ: 2.2 Zlepšenie stavu mestských objektov, školských zariadení a zlepšenie kvality služieb verejnej správy a vzdelávania

Špecifický cieľ: 2.2.1 Skvalitnenie stavu objektov školských zariadení, dobudovanie potrebnej infraštruktúry, modernizácia ich vybavenia skvalitnenie vzdelávania

Identifikované operácie:

- Rekonštrukcia pavilónu A v Základnej škole
- Rekonštrukcia rozvodov v ZŠ
- Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia športovej infraštruktúry v Základnej škole – II. etapa
- Rozšírenie technického zázemia a učební pre ZŠ
- Rekonštrukcia MŠ III
- Rekonštrukcia ZUŠ
- Cezhraničná spolupráca v oblasti školstva s partnerskými mestami
- Dovybavenie škôl a školských zariadení pre potreby výchovno-vzdelávacieho procesu

Špecifický cieľ: 2.2.2 Skvalitnenie stavu budov v majetku mesta a objektov verejného záujmu

Identifikované operácie:

- Rekonštrukcia Domu smútku
- Rekonštrukcia MsÚ
- Rekonštrukcia budovy a areálu technických služieb
- Vybudovanie urnového hája na cintoríne a rekonštrukcia chodníka od kostola smerom k Dejinnému pamätníku

Špecifický cieľ: 2.2.3 Inteligentné mesto (smart city)

Identifikované operácie:

- Vyhotovenie nového digitálneho územného plánu mesta a plánovacích dokumentácií
- Zvýšenie dostupnosti systémov a lepšie využívanie údajov mesta
- Smart manažment energetickej efektívnosti budov

- Rozvoj administratívnych a analyticko-strategických kapacít samosprávy
- Inteligentné parkovanie v meste
- Inteligentné odpadové hospodárstvo s využitím smart technológií (Smart manažment odpadového hospodárstva)
- Výstavba zariadení na využitie slnečnej energie na výrobu elektriny, inštalácia fotovoltaických panelov na výrobu el. energie na budovách vo vlastníctve a užívaní mesta
- Mestský mobiliár a smart city riešenia
- Nákup elektromobilu

Strategický cieľ: 2.3 Skvalitnenie sociálnej a zdravotnej starostlivosti

Špecifický cieľ: 2.3.1 Modernizácia objektov a vybavenia zariadení sociálnej infraštruktúry a skvalitnenie služieb v oblasti sociálnej sféry

Identifikované operácie:

- Modernizácia objektu a okolia denného centra seniorov a CVČ na Námestí 7. apríla
- Vypracovanie koncepcie spolupráce sociálnej a charitatívnej činnosti v meste
- Modernizácia objektu Nocľahárne

Špecifický cieľ: 2.3.2 Modernizácia objektu zdravotnej infraštruktúry a jeho vybavenia

Identifikované operácie:

- Rekonštrukcia zdravotného strediska

Priorita 3: Zlepšenie stavu životného prostredia

Strategický cieľ: 3.1 Zvýšenie odvádzania a čistenia komunálnych vôd a zásobovania obyvateľstva pitnou vodou

Špecifický cieľ: 3.1.1 Dobudovanie kanalizačnej siete

Identifikované operácie:

- Dobudovanie kanalizácie v chýbajúcich častiach mesta vrátane vzdialených prímestských častí

Špecifický cieľ: 3.1.2 Dobudovanie vodovodnej siete

Identifikované operácie:

- Dobudovanie vodovodu v chýbajúcich častiach mesta
- Obnova fungujúceho vodovodu

Strategický cieľ: 3.2 Podpora odpadového hospodárstva a riešenie problematiky environmentálnych zát'azí

Špecifický cieľ: 3.2.1 Rozšírenie a modernizácia odpadového hospodárstva

Identifikované operácie:

- Realizovať Program odpadového hospodárstva vrátane BRKO
- Modernizácia odpadového hospodárstva
- Propagácia separovaného zberu, kompostovania, zhodnocovania odpadov

Špecifický cieľ 3.2.2 Rekultivácia environmentálnych zát'azí

Identifikované operácie:

- Odstránenie nelegálnych skládok
- Rekultivácia skládok

Strategický cieľ: 3.3 Ochrana prírodného prostredia a krajiny

Špecifický cieľ: 3.3.1 Zachovanie a obnova biodiverzity a ekosystému

Identifikované operácie:

- Ochrana a obnova biodiverzity Myjavskej pahorkatiny a Malých Karpát
- Ochrana a zveľaďovanie lesa na princípe trvalo udržateľného rozvoja
- Propagačné aktivity a osвета zameraná na ochranu prírody

4 IMPLEMENTAČNÁ ČASŤ

4.1 PROJEKTOVÉ ZÁMERY A AKTIVITY

Priorita 1: Ekonomický rozvoj mesta

STRATEGICKÝ CIEĽ	1.1 Vytvorenie kvalitných podmienok pre rozvoj podnikania v rôznych odvetviach	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	1.1.1 Podpora partnerstva mesto súkromný sektor neziskový sektor a spoločných rozvojových zámerov	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na podporu partnerstiev.	
Doba realizácie		
2024 – 2030		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) Obnova a budovanie partnerstiev obec-súkromný sektor-neziskový sektor. b) Využitie existujúcej infraštruktúry na podporu inovácií c) Budovanie novej infraštruktúry		
Operácie naplňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery	Poznámka	Odhadované náklady
Rekonštrukcia objektu bývalej kaviarne na centrum komunitnej, spolkovej a podnikateľskej činnosti		-
Rekonštrukcia objektu domu služieb s využitím pre podnikateľské účely		-
Revitalizácia zanedbaných areálov pre účely prevádzky a výroby	Štvorník, Tehelňa, areál Poľnohospodárskeho družstva	5 000 000 €
Revitalizácia priestoru „Drevenej dediny“ na miesto určené pre trhovú predaj		250 000 €
Finančné náklady na špecifický cieľ		
Možné zdroje financovania		Odhadované náklady na operácie špecifického cieľa
Operačný program Slovensko Plán obnovy a odolnosti SR Rozpočet mesta Program Interreg SR - ČR		5 250 000 €
Merateľné ukazovatele		
Počet aktivít vykonaných na podporu partnerstiev.		

STRATEGICKÝ CIEĽ	1.2. Podpora rozvoja ľudských zdrojov	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	1.2.1 Zvýšenie počtu obyvateľov vytvorením kvalitných podmienok bývania v meste reagujúcich na potreby a požiadavky obyvateľov mesta a potenciálnych občanov mesta	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na bytovú a domovú výstavbu a budovanie potrebnej infraštruktúry	
Doba realizácie		
2024 – 2030		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) Budovanie novej infraštruktúry – inžinierskych sietí b) Individuálna bytová výstavba c) Individuálna domová výstavba d) Rekonštrukcia existujúcich budov na bývanie		
Operácie napĺňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery	Poznámka	Odhadované náklady
Výstavba dvoch bytových domov v lokalite Horný rad v zastavanom území mesta o rozlohe do 10 000 m ²		4 000 000 €
Prestavba objektu bývalej školy na Piešťanskej ulici na bytový dom s 35 nájomnými bytmi	V realizácii	3 000 000 €
Výkup pozemkov pre IBV		500 000 €
Infraštruktúra pre IBV	rodinné domy Prietržská cesta	500 000 €
Rekonštrukcia budovy bývalého učilišťa		-
Finančné náklady na špecifický cieľ		
Možné zdroje financovania		Odhadované náklady na operácie špecifického cieľa
Rozpočet mesta Štátny fond rozvoja bývania		8 000 000 €
Merateľné ukazovatele		
Počet bytových jednotiek; Počet pozemkov predaných pre individuálnu bytovú výstavbu		

STRATEGICKÝ CIEĽ	1.3 Využitie miestneho potenciálu pre rozvoj cestovného ruchu a rozvoj kultúrnych a voľnočasových aktivít	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	1.3.1 Podpora a obnova infraštruktúry cestovného ruchu	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na podporu využitia potenciálu cestovného ruchu mesta a to najmä prostredníctvom budovania a modernizácie špecifickej infraštruktúry cestovného ruchu v meste. Špecifický cieľ sa tiež zameriava na zvyšovanie informovanosti o cestovnom ruchu v meste a širšom okolí. zlepšením marketingových aktivít, integráciou turistických atrakcií v regióne, ako aj podpornej infraštruktúry, ako sú napríklad cyklochodníky a pod..	
Doba realizácie		
2024 – 2030		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) rozvoj cestovného ruchu v nadväznosti na tradíciu širšieho regiónu, b) budovania a modernizácie špecifickej infraštruktúry cestovného ruchu v meste.		
Operácie naplňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery	Poznámka	Odhadované náklady
Vybudovanie brezovského náučného chodníka		10 000 €
Zriadenie turistickej informačnej kancelárie a jej prevádzka		10 000 €
Dovybavenie infobodu a jeho okolia na Bradle		20 000 €
Dovybavenie Strážnice a jej okolia na Bradle		20 000 €
Webová stránka - visitbrezova.sk		15 000 €
Doplniť vybudovanie Cyklopointu Starý most - Bradlo na Horných lúkach		370 000 €
Investície do cyklistických trás a súvisiacej podpornej infraštruktúry	<ul style="list-style-type: none"> ○ smerom do Minárčíných ○ cez Židovské smerom na Myjavu ○ do Hradišťa pod Vrátnom ○ do Štverníka 	500 000 € 700 000 € 500 000 € 500 000 €
Okolie Mohyly generála M.R.Štefánika na Bradle	drobná architektúra	70 000 €
Turistický informačný systém mesta Brezová pod Bradlom		25 000 €
Finančné náklady na špecifický cieľ		
Možné zdroje financovania		Odhad nákladov na operácie špec. cieľa
Operačný program Slovensko Plán obnovy a odolnosti SR Rozpočet mesta Program Interreg SR – ČR		2 740 000 €

Strategický plán spoločnej poľnoh. politiky prostredníctvom KR - MAS	
Merateľné ukazovatele	
Dĺžka novovybudovaných príp. zrekonštruovaných cyklotrás a cyklochodníkov Počet prvkov na zvýšenie bezpečnosti cyklodopravy Počet prvkov drobnej cyklodopravnej infraštruktúry Dĺžka novovyznačených jazdeckých trás Počet vytvorených oddychových zón	

STRATEGICKÝ CIEĽ	1.3 Využitie miestneho potenciálu pre rozvoj cestovného ruchu a rozvoj kultúrnych a voľnočasových aktivít	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	1.3.2 Zachovanie kultúrno-historického potenciálu mesta	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na podporu využitia potenciálu kultúrneho bohatstva na území mesta a to najmä prostredníctvom modernizácie/revitalizácie kultúrnych pamiatok a súvisiacej infraštruktúry na území mesta.	
Doba realizácie		
2024 – 2030		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) modernizácie/revitalizácie kultúrnych pamiatok a súvisiacej infraštruktúry na území mesta		
Operácie naplňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery	Poznámka	Odhadované náklady
Komplexná rekonštrukcia a revitalizácia Národného domu Štefánikovho		2 000 000 €
Rekonštrukcia NKP Mohyla MRŠ		410 000 €
Revitalizácia pamätníka Víťazstvo		5 000 €
Zriadenie mestského múzea, resp. remeselného dvoru Garbiarsky dvor		100 000 €
Rozšírenie expozícií v rámci Múzea Dušan S. Jurkovič náš architekt		250 000 €
Finančné náklady na špecifický cieľ		
Možné zdroje financovania		Odhad nákladov na operácie špec. cieľa
Operačný program Slovensko Plán obnovy a odolnosti SR Rozpočet mesta Program Interreg SR – ČR Strategický plán spoločnej poľnoh. politiky prostredníctvom KR - MAS		2 765 000 €
Merateľné ukazovatele		
Počet zveľadených objektov s kultúrno-historickým potenciálom		

STRATEGICKÝ CIEĽ	1.3 Využitie miestneho potenciálu pre rozvoj cestovného ruchu a rozvoj kultúrnych a voľnočasových aktivít	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	1.3.3 Podpora kultúrno spoločenských podujatí a voľnočasových aktivít	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na podporu využitia potenciálu kultúrneho dedičstva na území mesta a to najmä prostredníctvom podpory organizácií, spolkov ako i kultúrnych podujatí. Tiež sa zameriava na oblasť športu a zdravého životného štýlu obyvateľov mesta ako predpokladu zdravej komunity. Opatrenia cielia na dobudovanie a modernizáciu športovej infraštruktúry.	
Doba realizácie		
2024 – 2030		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) podpora organizácií a inštitúcií kultúrneho života v meste, b) podpora a rozvoj kultúrnych podujatí v meste c) podpora voľnočasových aktivít d) rekonštrukcia a modernizácia športových areálov		
Operácie naplňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery	Poznámka	Odhadované náklady
Podpora športujúcich detí a mládeže		10 000 €
Zriadenie hokejbalového ihriska		140 000 €
Zriadenie basketbalového ihriska		130 000 €
Rekonštrukcia ihriska v rámci objektu ZŠ		130 000 €
Modernizácia detských ihrísk		100 000 €
Dolina Dvoly – výstavba altánku na posedenie a oddych v štýle partizánskeho bunkru s informačnou tabulou o pôsobení oddielu Repta v II. sv. vojne		30 000 €
Podpora kultúrno-spoločenských a športových podujatí		250 000 €
Podpora dobrovoľníctva		7 000 €
Podpora spolkovej činnosti		200 000 €
Rozvoj komunikačných nástrojov mesta		20 000 €
Revitalizácia Kúpaliska pod Ostriežom		250 000 €
Finančné náklady na špecifický cieľ		
Možné zdroje financovania		Odhad nákladov na operácie špec. cieľa
Operačný program Slovensko Plán obnovy a odolnosti SR		1 267 000 €

Fond na podporu športu Rozpočet mesta Program Interreg SR – ČR Strategický plán spoločnej poľnoh. politiky prostredníctvom KR - MAS	
Merateľné ukazovatele	
Počet zveľadených prípadne vybudovaných športovísk či iných objektov na voľnočasové aktivity. Počet druhov vytvorených propagačných materiálov. Počet podporených kultúrnych a športových podujatí. Počet podporených kolektívov.	

Priorita 2: Rozvoj občianskej vybavenosti

STRATEGICKÝ CIEĽ	2.1 Zlepšovanie kvality verejnej infraštruktúry	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	2.1.1 Zvýšenie kvality dopravnej infraštruktúry a bezpečnosti cestnej premávky a modernizácia verejného osvetlenia	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na podporu integrovanej a nízkoemisnej dopravy a mobility v meste prostredníctvom využitia potenciálov na modernizáciu dopravnej infraštruktúry, najmä s dôrazom na cestnú infraštruktúru.	
Doba realizácie		
2024 – 2030		
Opatrenia špecifického cieľa		
<p>a) realizácia obnovy a modernizácie miestnych komunikácií na území mesta,</p> <p>b) zvyšovanie bezpečnosti na kritických úsekoch cestnej siete (budovanie peších komunikácií, priechody pre chodcov, zmena organizácie dopravy, zmena technického riešenia križovatiek, zmena technického riešenia povrchov (hladký povrch a bezpečné vedenie špeciálnej infraštruktúry cez automobilovú dopravu, bezbariérovosť a pod.),</p> <p>c) obnova a rekonštrukcia mostných objektov na území mesta,</p>		
Operácie naplňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery	Poznámka	Odhadované náklady
Zvýšenie bezpečnosti zraniteľných účastníkov cestnej premávky	priechody pre chodcov, merače rýchlostí a pod	40 000 €
Realizácia nových parkovacích miest a dopravného značenia	o parkovisko v centre mesta – veľkokapacitné parkovisko - CVČ	350 000 €
	o budovanie nových parkovacích miest v meste	300 000 €
Dobudovanie a revitalizácia navigačných prvkov v centre mesta a na kopaniciach		10 000 €
Kamerový systém	pokračovať v obnove a v doplnení kamerového systému	100 000 €
Rekonštrukcia a výstavba chodníkov		250 000 €
Obnova miestnych komunikácií		1 000 000 €
Modernizácia autobusových zastávok		30 000 €
Rekonštrukcia verejného osvetlenia		250 000 €
Finančné náklady na špecifický cieľ		
Možné zdroje financovania		Odhad nákladov na operácie špec. cieľa
<p>Operačný program Slovensko</p> <p>Plán obnovy a odolnosti SR</p> <p>Rozpočet mesta</p> <p>Program Interreg SR – ČR</p> <p>Strategický plán spoločnej poľnoh. politiky prostredníctvom KR - MAS</p>		2 330 000 €

Merateľné ukazovatele
Dĺžka zrekonštruovaných miestnych komunikácií
Dĺžka zrekonštruovaných chodníkov
Počet zmodernizovaných autobusových zastávok
Počet zrekonštruovaných príp. novovybudovaných parkovísk
Počet opatrení na zvyšovanie bezpečnosti.

STRATEGICKÝ CIEĽ	2.1 Zlepšovanie kvality verejnej infraštruktúry	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	2.1.2 Skrášlenie prostredia mesta a jeho okolia	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na riešenia smerujúce k eliminácii dopadov zmeny klímy a uhlíkovej stopy prostredníctvom budovania prvkov zelenej infraštruktúry a opatrení na zvyšovanie biodiverzity s dôrazom najmä na verejné priestory a vnútrobloky v meste.	
Doba realizácie		
2024 – 2030		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) eliminácia dopadov zmeny klímy a uhlíkovej stopy v urbanizovanom prostredí na území mesta, b) revitalizácia a budovanie nových prvkov zelenej infraštruktúry v sídlach vrátane opatrení na zvyšovanie biodiverzity (verejné priestory, vnútrobloky, areály ZŠ a MŠ a pod.).		
Operácie naplňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery	Poznámka	Odhadované náklady
Revitalizácia a ošetrovanie existujúcej zelene	na Nám. M.R.Štefánika, na sídliskách a v Areáli Bradlo	70 000 €
Generel zelene		20 000 €
Výsadba stromov v zastavenej časti mesta, podpora vzniku a údržba stromových alejí		30 000 €
Zelené strechy na verejných budovách		100 000 €
Kultivácia verejných priestranstiev		100 000 €
Revitalizácia vnútroblokov na sídliskách		100 000 €
Revitalizácia existujúcich parkov a ich údržba		150 000 €
Kultivácia okolia vodnej nádrže Brezová		200 000 €
Odstránenie budovy bývalej školskej jedálne pri ZŠ		80 000 €
Finančné náklady na špecifický cieľ		
Možné zdroje financovania		Odhad nákladov na operácie špec. cieľa
Operačný program Slovensko Plán obnovy a odolnosti SR Rozpočet mesta Program Interreg SR – ČR Strategický plán spoločnej poľnoh. politiky prostredníctvom KR - MAS		850 000 €
Merateľné ukazovatele		
Počet zrekonštruovaných príp. zrevitalizovaných verejných priestranstiev, parkov a cintorínov		

STRATEGICKÝ CIEĽ	2.2 Zlepšenie stavu mestských objektov, školských zariadení a zlepšenie kvality služieb verejnej správy a vzdelávania	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	2.2.1 Skvalitnenie stavu objektov školských zariadení, dobudovanie potrebnej infraštruktúry, modernizácia ich vybavenia skvalitnenie vzdelávania	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na oblasť primárneho i predprimárneho vzdelávania. Opatrenia špecifického cieľa sa zameriavajú na kompletizáciu siete primárneho a predprimárneho vzdelávania v meste v kontexte demografických zmien, vrátane budovania a modernizácie potrebnej infraštruktúry a zosúlad'ovania kapacitných parametrov. Cieľ tiež zahŕňa aj opatrenia zamerané na inovácie v obsahu vzdelávania na podporu talentu, zdravého životného štýlu ako súčasť vzdelávacích a voľnočasových aktivít realizovaných na primárnom stupni vzdelávania.	
Doba realizácie		
2024 – 2030		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) prispôsobenie kapacít zariadení primárneho vzdelávania potrebám mesta, b) budovanie/modernizácia infraštruktúry primárneho vzdelávania v meste, c) inovácie v oblasti výchovného systému vrátane modernizácie vybavenia zariadení primárneho i predprimárneho vzdelávania,		
Operácie napĺňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery	Poznámka	Odhadované náklady
Rekonštrukcia pavilónu A v Základnej škole		300 000 €
Rekonštrukcia rozvodov v ZŠ		200 000 €
Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia športovej infraštruktúry v Základnej škole - II. etapa		125 000 €
Rozšírenie technického zázemia a učební pre ZŠ		300 000 €
Rekonštrukcia MŠ III		350 000 €
Rekonštrukcia ZUŠ		350 000 €
Cezhraničná spolupráca v oblasti školstva s partnerskými mestami		50 000 €
Do vybavenie škôl a školských zariadení pre potreby výchovno-vzdelávacieho procesu		300 000 €
Finančné náklady na špecifický cieľ		
Možné zdroje financovania		Odhad nákladov na operácie špec. cieľa
Operačný program Slovensko		1 975 000 €

Plán obnovy a odolnosti SR	
Rozpočet mesta	
Merateľné ukazovatele	
Počet zrekonštruovaných príp. zmodernizovaných zariadení školskej infraštruktúry	

STRATEGICKÝ CIEĽ	2.2 Zlepšenie stavu mestských objektov, školských zariadení a zlepšenie kvality služieb verejnej správy a vzdelávania	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	2.2.2 Skvalitnenie stavu budov v majetku mesta a objektov verejného záujmu	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na podporu verejných služieb na území mesta a to najmä prostredníctvom modernizácie/revitalizácie súvisiacej infraštruktúry	
Doba realizácie		
2024 – 2030		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) modernizácia/revitalizácia objektov verejnej správy na území mesta,		
Operácie naplňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery	Poznámka	Odhadované náklady
Rekonštrukcia Domu smútku	obnova fasády, rekonštrukcia rozvodov a inžinierskych sietí, mobiliár, interiér	200 000 €
Rekonštrukcia MsÚ	zateplenie, výťah	500 000 €
Rekonštrukcia budovy a areálu technických služieb		500 000 €
Vybudovanie urnového hája na cintoríne a rekonštrukcia chodníka od kostola smerom k Dejinnému pamätníku		200 000 €
Finančné náklady na špecifický cieľ		
Možné zdroje financovania		Odhad nákladov na operácie špec. cieľa
Operačný program Slovensko Ministerstvo financií SR Rozpočet mesta		1 400 000 €
Merateľné ukazovatele		
Počet zrekonštruovaných príp. zmodernizovaných objektov verejných služieb na území mesta		

STRATEGICKÝ CIEĽ	2.2 Zlepšenie stavu mestských objektov, školských zariadení a zlepšenie kvality služieb verejnej správy a vzdelávania	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	2.2.3 Inteligentné mesto (smart city)	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na budovanie a podporu SMART služieb a digitalizácie v oblasti spravovania a využívania komplexných informácií v širokej škále oblastí (hospodárstvo, doprava, školstvo, zdravotníctvo, sociálne služby, kultúra a služby cestovného ruchu atď.).	
Doba realizácie		
2024 – 2030		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) moderný a komplexný informačný systém mesta pre zdieľanie informácií v širokej škále služieb v rôznych oblastiach, b) budovanie infraštruktúry MsÚ pre poskytovanie nových a skvalitňovanie existujúcich služieb obyvateľom mesta. c) digitalizácia služieb pre verejnosť, d) digitalizácia plánovania a plánovania mesta.		
Operácie naplňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery	Poznámka	Odhadované náklady
Vyhotovenie nového digitálneho územného plánu mesta a plánovacích dokumentácií		10 000 €
Zvýšenie dostupnosti systémov a lepšie využívanie údajov mesta		20 000 €
Smart manažment energetickej efektívnosti budov		100 000 €
Rozvoj administratívnych a analyticko-strategických kapacít samosprávy		100 000 €
Inteligentné parkovanie v meste		400 000 €
Inteligentné odpadové hospodárstvo s využitím smart technológií	Smart manažment odpadového hospodárstva	200 000 €
Výstavba zariadení na využitie slnečnej energie	na výrobu elektriny, inštalácia fotovoltaických panelov na výrobu el. energie na budovách vo vlastníctve a užívaní mesta	250 000 €
Mestský mobiliár a smart city riešenia		200 000 €
Nákup elektromobilu		50 000 €
Finančné náklady na špecifický cieľ		
Možné zdroje financovania		Odhad nákladov na operácie špec. cieľa
Operačný program Slovensko Ministerstvo financií SR Rozpočet mesta		1 330 000 €

Merateľné ukazovatele
Počet aktivít smerujúcich k SMART CITY

STRATEGICKÝ CIEĽ	2.3 Skvalitnenie sociálnej a zdravotnej starostlivosti	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	2.3.1 Modernizácia objektov a vybavenia zariadení sociálnej infraštruktúry a skvalitnenie služieb v oblasti sociálnej sféry	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na oblasť sociálnych služieb poskytovaných na území mesta. Obsahuje opatrenia smerujúce k budovaniu novej a modernizácii existujúcej infraštruktúry sociálnych služieb a kompletizácie štruktúry poskytovaných sociálnych služieb. Opatrenia cielia i na podporu terénnych a podporných služieb komunitného charakteru umožňujúce stabilizáciu klienta v domácom prostredí.	
Doba realizácie		
2024 – 2030		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) podpora rodín s deťmi a osôb v nepriaznivej rodinnej situácii, b) kompletizácia siete ambulantných sociálnych služieb (denných stacionárov, domovy sociálnych služieb, terapeutických dielní a pod.) rešpektujúc kapacitné požiadavky, so zabezpečením dostupnosti služieb v súlade s potrebami komunity,		
Operácie naplňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery	Poznámka	Odhadované náklady
Modernizácia objektu a okolia denného centra seniorov a CVČ na Námestí 7. apríla		320 000 €
Vypracovanie koncepcie spolupráce sociálnej a charitatívnej činnosti v meste		10 000 €
Modernizácia objektu Nocľahárne		10 000 €
Finančné náklady na špecifický cieľ		
Možné zdroje financovania		Odhad nákladov na operácie špec. cieľa
Operačný program Slovensko Plán obnovy a odolnosti SR Ministerstvo práce SR Rozpočet mesta		340 000 €
Merateľné ukazovatele		
Počet zrekonštruovaných príp. novovybudovaných zariadení sociálnych služieb		

STRATEGICKÝ CIEĽ	2.3 Skvalitnenie sociálnej a zdravotnej starostlivosti	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	2.3.2 Modernizácia objektu zdravotnej infraštruktúry a jeho vybavenia	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na oblasť zdravotníctva a poskytovaných zdravotníckych služieb na území mesta. Zameriava sa na opatrenia smerujúce ku budovaniu novej a modernizácii existujúcej infraštruktúry zdravotníctva.	
Doba realizácie		
2024 – 2030		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) modernizácia vybavenia b) rekonštrukcia infraštruktúry zdravotníckych služieb		
Operácie napĺňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery	Poznámka	Odhadované náklady
Rekonštrukcia zdravotného strediska	zateplenie obvodového plášťa vrátane komplexnej obnovy strechy, fasády, kolonády, odkvapových chodníkov, spevnených plôch pod kolonádou, montáže bleskozvodu a odvozu a likvidácie odpadu, vybudovanie výťahu	310 000 €
Finančné náklady na špecifický cieľ		
Možné zdroje financovania		Odhad nákladov na operácie špec. cieľa
Operačný program Slovensko Plán obnovy a odolnosti SR Rozpočet TSK		310 000 €
Merateľné ukazovatele		
Počet aktivít na zlepšenie zdravotníckej starostlivosti		

Priorita 3: Zlepšenie stavu životného prostredia

STRATEGICKÝ CIEĽ	3.1 Zvýšenie odvádzania a čistenia komunálnych vôd a zásobovania obyvateľstva pitnou vodou	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	3.1.1 Dobudovanie kanalizačnej siete	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na dobudovanie resp. obnovu infraštruktúry kanalizácie na území mesta.	
Doba realizácie		
2024 – 2030		
Opatrenia špecifického cieľa		
<p>a) identifikované balíky investícií podľa Plánu rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja na roky 2021 – 2027,</p> <p>b) budovanie a obnova infraštruktúry verejnej kanalizácie v meste, alternatívne prístupy k odkanalizovaniu odpadových vôd: koreňové čistiarne, domové čistiarne vo vybraných lokalitách mesta.</p>		
Operácie napĺňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery	Poznámka	Odhadované náklady
Dobudovanie kanalizácie v chýbajúcich častiach mesta vrátane vzdialených prímestských častí	v spolupráci s BVS	-
Finančné náklady na špecifický cieľ		
Možné zdroje financovania		Odhad nákladov na operácie špec. cieľa
Operačný program Slovensko Plán obnovy a odolnosti SR Rozpočet BVS		-
Merateľné ukazovatele		
Navýšenie kapacity ČOV, dĺžka novovybudovanej kanalizácie		

STRATEGICKÝ CIEĽ	3.1 Zvýšenie odvádzania a čistenia komunálnych vôd a zásobovania obyvateľstva pitnou vodou	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	3.1.2 Dobudovanie vodovodnej siete	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na dobudovanie resp. obnovu infraštruktúry vodovodnej siete na území mesta.	
Doba realizácie		
2024 – 2030		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) identifikované balíky investícií podľa Plánu rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja na roky 2021 – 2027, b) budovanie a obnova infraštruktúry vodovodnej siete v meste		
Operácie naplňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery	Poznámka	Odhadované náklady
Dobudovanie vodovodu v chýbajúcich častiach mesta	v spolupráci s BVS	-
Obnova fungujúceho vodovodu	v spolupráci s BVS	-
Finančné náklady na špecifický cieľ		
Možné zdroje financovania		Odhad nákladov na operácie špec. cieľa
Operačný program Slovensko Plán obnovy a odolnosti SR Rozpočet BVS		-
Merateľné ukazovatele		
Dĺžka novovybudovaného/zmodernizovaného verejného vodovodu		

STRATEGICKÝ CIEĽ	3.2 Podpora odpadového hospodárstva a riešenie problematiky environmentálnych záťaží	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	3.2.1 Rozšírenie a modernizácia odpadového hospodárstva	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na zvyšovanie efektivity zberu, manažmentu, spracovania a zhodnocovania odpadov, ako aj redukciu vzniku odpadov, najmä komunálneho zmesového odpadu a komunálneho odpadu, ale aj stavebného odpadu, biologického odpadu a i.	
Doba realizácie		
2024 – 2030		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) budovanie regionálnej infraštruktúry na efektívne spracovanie odpadov, vrátane biologicky rozložiteľného odpadu, b) regionálne združenie samospráv pre manažment odpadov (plasty, biomasa, bioodpad) vrátane technológií zhodnocovania odpadov. c) budovanie systému pre spracovanie odpadov pre energetické zhodnotenie, d) podpora prechodu na účinné systémy zásobovania teplom v rámci existujúcich zariadení, napr. bioplynové stanice a i.		
Operácie naplňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery	Poznámka	Odhadované náklady
Realizovať Program odpadového hospodárstva vrátane BRKO		2 000 €
Modernizácia odpadového hospodárstva	pokračovať v modernizácii odpadového hospodárstva, postupne budovať na sídliskách moderné uzamykatel'né kontajnerové stojiská/podzemné kontajnery, doplniť zvozový park Technických služieb o potrebnú infraštruktúru	1 000 000 €
Propagácia separovaného zberu, kompostovania, zhodnocovania odpadov		5 000 €
Finančné náklady na špecifický cieľ		
Možné zdroje financovania		Odhad nákladov na operácie špec. cieľa
Operačný program Slovensko Plán obnovy a odolnosti SR Rozpočet mesta Envirofond		1 007 000 €
Merateľné ukazovatele		
Počet aktivít vykonaných na zlepšenie odpadového hospodárstva Zvýšenie podielu vyseparovaného odpadu na celkovom odpade v percentách		

STRATEGICKÝ CIEĽ	3.2 Podpora odpadového hospodárstva a riešenie problematiky environmentálnych zát'aží	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	3.2.2 Rekultivácia environmentálnych zát'aží	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na likvidáciu nelegálnych skládok odpadu a rekultiváciu environmentálnych zát'aží	
2024 – 2030		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) likvidácia nelegálnych skládok odpadu b) rekultiváciu environmentálnych zát'aží		
Operácie napĺňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery	Poznámka	Odhadované náklady
Odstránenie nelegálnych skládok		3 000 €
Rekultivácia skládky		200 000 €
Finančné náklady na špecifický cieľ		
Možné zdroje financovania		Odhad nákladov na operácie špec. cieľa
Envirofond Rozpočet mesta		203 000 €
Merateľné ukazovatele		
Počet zlikvidovaných nelegálnych skládok		

STRATEGICKÝ CIEĽ	3.3 Ochrana prírodného prostredia a krajiny	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	3.3.1 Zachovanie a obnova biodiverzity a ekosystému	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na riešenia prispievajúce k ochrane ekosystémov, a k ochrane krajiny pred dopadmi zmeny klímy a k ochrane krajiny pred povodňami. Špecifický cieľ tiež zameriava na riešenia zvyšovaniu retenčnej schopnosti územia mesta.	
2024 – 2030		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) opatrenia na zvyšovanie biodiverzity (verejné priestory, vnútrobloky, areály ZŠ a MŠ a pod.). b) podpora inovácií a budovania partnerstiev v oblasti skvalitňovania zelenej infraštruktúry a verejných priestranstiev na území mesta, vrátane podpory aktivít zameraných na vzdelávanie, osvetu a propagáciu dôležitosti ochrany biodiverzity a klímy.		
Operácie naplňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery	Poznámka	Odhadované náklady
Ochrana a obnova biodiverzity Myjavskej pahorkatiny a Malých Karpát		250 000 €
Ochrana a zveľaďovanie lesa na princípe trvalo udržateľného rozvoja		250 000 €
Propagačné aktivity a osвета zameraná na ochranu prírody		7 000 €
Finančné náklady na špecifický cieľ		
Možné zdroje financovania		Odhad nákladov na operácie špec. cieľa
Envirofond Rozpočet mesta Interreg SR – ČR 2022 - 2030		507 000 €
Merateľné ukazovatele		
Počet opatrení na zachovanie a obnovu biodiverzity a ekosystému		

4.2 FINANČNÝ PLÁN

Pre finančné krytie implementácie PHRSR mesta Brezová pod Bradlom pre roky 2023 – 2030 sa primárne identifikujú nasledujúce zdroje:

- Operačný program Slovensko (EŠIF)
- Rozpočet mesta Brezová pod Bradlom

Ako doplnkové zdroje sú identifikované:

- Plán obnovy a odolnosti SR
- Program Interreg SR – ČR
- Envirofond
- Fond na podporu športu
- Strategický plán spoločnej poľnoh. politiky prostredníctvom KR - MAS

Na základe stavu pripravenosti jednotlivých projektových zámerov/projektov je možné odhadnúť potrebné zdroje na krytie implementácie jednotlivých strategických cieľov následne:

Finančný plán PHRSR Brezová pod Bradlom

	Odhadovaná suma v €
PRIORITA 1 - EKONOMICKÝ ROZVOJ MESTA	
1.1. Vytvorenie kvalitných podmienok pre rozvoj podnikania v rôznych odvetviach	5 250 000 €
1.2. Podpora rozvoja ľudských zdrojov	8 000 000 €
1.3. Využitie miestneho potenciálu pre rozvoj cestovného ruchu a rozvoj kultúrnych a voľnočasových aktivít	6 772 000 €
PRIORITA 2 - ROZVOJ OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI	
2.1. Zlepšovanie kvality verejnej infraštruktúry	3 180 000 €
2.2. Zlepšenie stavu mestských objektov, školských zariadení a zlepšenie kvality služieb verejnej správy a vzdelávania	4 705 000 €
2.3. Skvalitnenie sociálnej a zdravotnej starostlivosti	650 000 €
PRIORITA 3 - ZLEPŠENIE STAVU ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA	
3.1. Zvýšenie odvádzania a čistenia komunálnych vôd a zásobovania obyvateľstva pitnou vodou	-
3.2. Podpora odpadového hospodárstva a riešenie problematiky environmentálnych záťaží	1 210 000 €
3.3. Ochrana prírodného prostredia a krajiny	507 000 €
SPOLU	30 274 000 €

Uvedené sumy predstavujú potrebnú hodnotu finančného krytia pre zábery, ktoré boli zadefinované. Tieto sa budú priebežne aktualizovať, či už v kontexte ich realizácie, resp. meniacej sa potreby územia prípadne v kontexte vyhlasovaných výziev na financovanie zo zdrojov EŠIF a Plánu obnovy a odolnosti SR, či v kontexte rozhodnutia Kooperačnej rady SPR Brezová pod Bradlom. Pri takýchto investíciách za 7 rokov by mohla byť priemerná ročná investícia do zámerov 4 325 000 EUR. Ak by sa mestu podarilo na projekty využívať dotačné

schémy v priemernej výške cca 70 %, potom by bolo treba do daných aktivít zainvestovať cca 1 297 500 EUR ročne z mestského rozpočtu.

4.3 AKČNÝ PLÁN

p.č.	Projektový zámer	Termín realizácie	Príslušnosť zámeru ku Špecifickému cieľu PHRSR
1	Prestavba objektu bývalej školy na Piešťanskej ulici na bytový dom s 35 nájomnými bytmi	v realizácii	1.2.1
2	Výkup pozemkov pre IBV	2024-2030	1.2.1
3	Rekonštrukcia budovy bývalého učilišťa	2024-2030	1.2.1
4	Doplniť vybudovanie Cyklopointu Starý most - Bradlo na Horných lúkach	2024-2030	1.3.1
5	Okolie Mohyly generála M.R.Štefánika na Bradle	2024-2030	1.3.1
6	Dolina Dvoly – výstavba altánku na posedenie a oddych v štýle partizánskeho bunkru s informačnou tabulou o pôsobení oddielu Repta v II. sv. vojne	2024-2030	1.3.3
7	Podpora dobrovoľníctva	2024-2030	1.3.3
8	Podpora spolkovej činnosti	2024-2030	1.3.3
9	Revitalizácia Kúpaliska pod Ostriezom	2024-2030	1.3.3
10	Zvýšenie bezpečnosti zraniteľných účastníkov cestnej premávky	2024-2030	2.1.1
11	Kamerový systém	2024-2030	2.1.1
12	Rekonštrukcia a výstavba chodníkov	2024-2030	2.1.1
13	Obnova miestnych komunikácií	2024-2030	2.1.1
13	Modernizácia autobusových zastávok	2024-2030	2.1.1
14	Rekonštrukcia verejného osvetlenia	2024-2030	2.1.1
15	Revitalizácia a ošetrovanie existujúcej zelene	2024-2030	2.1.2
16	Revitalizácia vnútroblokov na sídliskách	2024-2030	2.1.2
17	Revitalizácia existujúcich parkov a ich údržba	2024-2030	2.1.2
18	Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia športovej infraštruktúry v Základnej škole – II. etapa	2024-2030	2.2.1
19	Rozšírenie technického zázemia a učební pre ZŠ	2024-2030	2.2.1
20	Rekonštrukcia MŠ III	2024-2030	2.2.1
21	Rekonštrukcia ZUŠ	2024-2030	2.2.1
22	Dovybavenie škôl a školských zariadení pre potreby výchovno-vzdelávacieho procesu	2024-2030	2.2.1
23	Rekonštrukcia Domu smútku	2024-2030	2.2.2
24	Rekonštrukcia MsÚ	2024-2030	2.2.2.
25	Rekonštrukcia budovy a areálu technických služieb	2024-2030	2.2.2
26	Inteligentné odpadové hospodárstvo s využitím smart technológií	2024-2030	2.2.3
27	Turistický informačný systém mesta Brezová pod Bradlom	2024-2025	1.3.1

4.4 MONITOROVANIE A HODNOTENIE

Mesto Brezová pod Bradlom počas implementácie stanovenej stratégie v rámci PHRSR do roku 2030 rešpektuje nasledujúce základné princípy:

- **plánovanie a koordinácia** – spôsob plánovania jednotlivých aktivít smerom k efektívnemu naplneniu stanovených cieľov,
- **partnerstvo** – založené na spolupráci medzi jednotlivými kľúčovými aktérmi relevantnými pre tento dokument, ako aj širokou verejnosťou tak, aby sa zabezpečila koordinácia jednotlivých navrhovaných aktivít. Zabezpečovanie a podpora partnerstiev sú nevyhnutné nielen na úrovni mesta, ale i v kontexte širších súvislostí a vzťahov kraja a ostatných územných celkov v rámci širokého regiónu (SPR Myjava),
- **subsidiarita** – zabezpečenie realizácie navrhovaných aktivít na úrovni, na ktorej je to najefektívnejšie.

Kľúčovou podmienkou implementácie tohto strategického dokumentu je jasné stanovenie inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia. V tejto časti sú definované jednotlivé zodpovedné orgány ako aj činnosti, ktoré spadajú do ich kompetencie.

Na realizácii sa podieľa riadiaci orgán, výkonný orgán, kontrolný orgán a finančný orgán, medzi ktorými dochádza ku koordinácii a výmene relevantných informácií.

Riadiacim orgánom zodpovedným za implementáciu a koordináciu je Mestské zastupiteľstvo mesta Brezová pod Bradlom v zmysle platnej legislatívy v SR. Koordinácia je nevyhnutná najmä v prípade nasledujúcich zámerov a projektov:

- a. Projekty, ktoré sú financované z Operačného programu Slovensko zo zdrojov alokovaných na implementáciu Integrovanj územnej stratégie Trenčianskeho samosprávneho kraja prostredníctvom tzv. strategicko-plánovacích regiónov (SPR). V takomto prípade je Kooperačná rada informovaná, za účelom koordinácie rozvojových aktivít resp. Integrovaných územných investícií (zdroje EŠIF).
- b. Projekty, ktoré sú financované z Operačného programu Slovensko prostredníctvom dopytovo-orientovaných výziev vyhlasovaných jednotlivými relevantnými orgánmi. V takomto prípade je vhodné, aby Kooperačná rada bola informovaná, za účelom koordinácie rozvojových aktivít a tiež z dôvodu zamedzenie duplicitného financovania z rovnakého zdroja (zdroje EŠIF).

Riadiaci orgán je zodpovedný, okrem koordinácie implementácie jednotlivých aktivít, aj za schvaľovanie monitorovacích a hodnotiacich správ, ktoré na základe aktuálneho stavu naplnenia aktivít vypracuje výkonný orgán. Pri schvaľovaní monitorovacích a hodnotiacich správ berie riadiaci orgán do úvahy pripomienky predložené kontrolným orgánom.

Výkonný orgán, ktorým je pracovná skupina, dohliada nad realizáciou jednotlivých aktivít. Pracovná skupina sa skladá zo zamestnancov mestského úradu, externých odborných pracovníkov a ďalších prizvaných expertov. Kompetencie výkonného orgánu tvorí okrem iného aj vypracovanie monitorovacích a hodnotiacich správ, ktoré odzrkadľujú stav realizácie

stanovenej rozvojovej stratégie. Monitorovacie a hodnotiace správy spracované v pravidelných 12 mesačných intervaloch a prostredníctvom nich prebieha proces monitorovania a hodnotenia. Tieto vypracované monitorovacie a hodnotiace správy sú predložené na posúdenie a pripomienkovanie kontrolnému orgánu a následne sú uverejnené pre širokú verejnosť. Do kompetencie výkonného orgánu spadá i každoročná aktualizácia dokumentu a akčného plánu príslušného pre nasledujúci rok, ktoré následne schvaľuje riadiaci orgán.

Do pôsobnosti výkonného orgánu spadá aj finančný manažment implementácie PHRSR. Výkon finančného manažmentu je realizovaný primárne zamestnancami mestských resp. obecných úradov.

Pre širokú verejnosť je nutné zabezpečiť prístup k informáciám, a to pravidelným zverejňovaním monitorovacích a hodnotiacich správ na webovej stránke samosprávneho kraja vrátane stručného prehľadu znázorňujúceho postup a súčasný stav realizácie rozvojovej stratégie. Za prípravu tohto prehľadu a za zverejňovanie monitorovacích a hodnotiacich správ je zodpovedný výkonný orgán.

Proces monitorovania a hodnotenia zabezpečuje naplnenie definovanej vízie, špecifických cieľov až po konkrétne aktivity stanovenej rozvojovej stratégie. Tento proces spoluvytvára jasný kontrolný mechanizmus reprezentujúci spätnú väzbu znázorňujúcu priebeh implementácie, jej aktuálny stav a jeho porovnanie s plánovaným harmonogramom. Získané informácie umožňujú vykonanie intervencií vedúcich buď k zosúladieniu skutočných aktivít s plánom alebo k nevyhnutnej revízii dokumentu. Proces monitorovania a proces hodnotenia prebiehajú spravidla paralelne.

Proces monitorovania a proces hodnotenia podľa celkovej schémy inštitucionálneho a procesného zabezpečenia realizácie pozostáva z nasledujúcich krokov: vypracovávanie, posudzovanie, pripomienkovanie a schvaľovanie monitorovacích a hodnotiacich správ, pričom tieto činnosti prebiehajú v kompetencii jednotlivých orgánov a v spolupráci s verejnosťou. Počas procesu monitorovania a hodnotenia budú využívané interim, teda priebežné monitorovacie a hodnotiace správy, spracované počas realizácie aktivít, a ex post, správy následné, spracované po realizácii aktivít. Monitorovacie a hodnotiace správy pre aktivity financované zo zdrojov samosprávneho kraja sú spracované pravidelne v intervale každých 12 mesiacov. Monitorovacie a hodnotiace správy aktivít financovaných z externých zdrojov (primárne operačné programy, medzinárodné programy) budú vypracované v časových intervaloch stanovených v jednotlivých výzvach príslušných ku konkrétnym aktivitám.

5 ZÁVER

Schválenie PHRSR							
Názov dokumentu	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Brezová pod Bradlom na roky 2024 - 2030						
Štruktúra dokumentu	<p>Časť 1 – Úvodná časť Úvodná časť obsahuje všeobecné informácie o PHRSR a vysvetlenie pre aký účel bolo tvorené.</p> <p>Časť 2 – Analytická časť Analytická časť obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie mesta s väzbami na širšie územie.</p> <p>Časť 3 – Strategická časť Táto časť obsahuje stratégiu rozvoja územia pri zohľadnení jeho vnútorných špecifik a určuje hlavné ciele a priority rozvoja mesta.</p> <p>Časť 4 – Implementačná a finančná časť Obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie PHSR. Zameriava sa na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PHRSR mesta, systém monitorovania a hodnotenia plnenia PHRSR s ustanovením merateľných ukazovateľov, tiež vecný a časový harmonogram realizácie PHRSR formou akčných plánov. Obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít.</p>						
Spracovanie	<p>Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Brezová pod Bradlom na roky 2024 - 2030 (ďalej len „PHSR 2024 - 2030“) bol spracovaný v období november 2022 - január 2024.</p> <p>PHSR bol spracovaný externými odborníkmi v spolupráci s pracovníkmi Kopaničiarsky región – miestna akčná skupina (ďalej len KR - MAS) a pracovníkmi samosprávy.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pracovný tím bol zložený z vedenia mesta, zamestnancov MsÚ, poslancov MsZ, podnikateľov, tretieho sektora a členov komisií. <p>Zapojenie verejnosti a komunikácia s verejnosťou: zapojenie prostredníctvom dotazníkového prieskumu, informovanie prebiehalo formou www stránky a prostredníctvom zasadnutí MsZ</p> <p><i>Stretnutie riadiaceho tímu:</i> 4. 10. 2022 21. 12. 2022 14. 6. 2023 15. 11. 2023 15.12.2023</p> <p>Komunikácia s verejnosťou prebiehala prostredníctvom vyplňania dotazníkov občanmi mesta. Dotazník bol vyplňaný v rámci domácností.</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr> <td>Rozdaných</td> <td style="text-align: center;">100</td> </tr> <tr> <td>Vrátených</td> <td style="text-align: center;">34</td> </tr> <tr> <td>% vrátených dotazníkov</td> <td style="text-align: center;">34 %</td> </tr> </tbody> </table> <p>Náklady na tlač i spracovanie boli financované z rozpočtu KR - MAS.</p>	Rozdaných	100	Vrátených	34	% vrátených dotazníkov	34 %
Rozdaných	100						
Vrátených	34						
% vrátených dotazníkov	34 %						
Prerokovanie	<p>Verejně pripomienkovanie prebiehalo v termíne.</p> <p>Dokument bol uverejnený na internetovej stránke mesta a informačných tabuliach mesta. Počas verejného pripomienkovania neboli doručené žiadne pripomienky</p>						
Schválenie							